Besida

BROJ 30
2026
TRAVANJ

LIST UČENIČKOG DOMA SPLIT

***IZDVAJAMO:**

ISKUSTVENO UČENJE:
Adrenalinski vikend prepun izazova

ĆAKULA: Ljiljana Krističević

***TEMA BROJA:**

POP ART UMJETNICI

RIJEČ UREDNIKA

Poštovani čitatelji,

Čast mi je predstaviti novi, ovaj put "okrugli", 30. broj Beside.
Kao i obično, učeničkim listom vam približavamo događanja unutar Doma, naše aktivnosti, projekte i štošta drugo čime smo ispunili godinu za nama. Sljedeće stranice tek su dijelom odškrinuti prozor u mali, ali raskošan svijet našeg učeničkog doma. Bogatstvo cjelokupnog domskog života i stvaralaštva nemoguće je do kraja popratiti, ali zato to činimo onoliko koliko nam dopuštaju mogućnosti. Koliko smo uspjeli "proviriti" kroz prozore prošlosti, na vama je da prosudite.

Uz brojne rubrike i raznolike teme, predstavljamo učenike i njihova ostvarenja uz vodstvo i podršku njihovih odgajatelja. Poseban prilog posvećujemo još jednoj generaciji maturanata s kojima smo prošli zajedno dio životnog puta.

Hvala novinarskoj družini, ali i svim drugim učenicima i djelatnicima koji su raznim prilozima doprinijeli u nastajanju lista.

Želim vam čitanje s *guštom*. Vjerujem da će ovaj list, nakon što ga pročitate i odložite, kad-tad ponovo privući nekog novog znatiželjnika.
I tako posvjedočiti još jednom o svemu ovom sada.

Besida

LIST UČENIČKOG DOMA SPLIT

IMPRESSUM:

IZDAVAČ:
Učenički dom Split, Matice hrvatske 13,
21 000 Split
tel: 021 465 433; fax: 021 453 066
www.dom-ucenicki-st.skole.hr
Učenički dom Split
@ucenickidomsplit

ZA IZDAVAČA:
Mladen Kamenjarin, dipl. ing., ravnatelj doma

VODITELJ SEKCIJE I UREDNIK LISTA:
Ivan Smoljić, dipl. uč.

FOTOGRAFIJE:
Fotografska sekcija - Željana Puizina, prof.

LEKTURA:
Petra Jurić, prof.

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:
Dijana Hađasija

UČENICI - UREDNICI:
Roko Zelić
Marin Dominović
Maja Zovko
Miro Čepo
Bože Vukas

TISAK:
Dalmacija papir, Split

NAKLADA:
200 primjeraka

Na naslovnoj stranici:
Hokej na travi u parku Mačkamama (Osijek)

Split, travanj 2026.

O NAMA: Veliki broj učenika i sadržaja **4**

GODIŠNJA ŠTORIJA:

Puna polica trofeja iz Dubrovnika **6**

Rovinj: Naši učenici ponovno među najboljima **7**

Elenino putovanje među zvijezde **8**

Maturanti na hercegovačkom suncu / A sad adio **9**

Doza književne inspiracije **10**

Ružičasti val dobrote / Malo boje, puno ljubavi u 72 sata **11**

Memorijalni posjet Vukovaru / Oni nas trebaju 365 dana **12**

Najlipši šušur na Rivi: A di si ti!? / Trodnevni adventski izazov **13**

Božićni duh i sretni brojevi / Retro izložba starih predmeta **14**

Lepršave meduze preplavile Rijeku **15**

PUTOPIS: Petak za pet, mi bismo opet! **16**

TEMA BROJA: Pop art umjetnici **18**

TRENDOVI: Što je danas (p)ostalo smiješno? **21**

MATURANTI 2025/2026 ..... **24**

KREATIVA: Otpad postao ukrašena jelka / Novo ruho starih stolica **31**

ĆAKULA: Ljiljana Krističević - Od morskih dubina do opernih visina **32**

STRIP: Utrka **35**

ISKUSTVENO UČENJE: Adrenalinski vikend prepun izazova **36**

DAJ ŠAPU: Posjet zakladi *Bestie* **40**

OSOBNI RAZVOJ: Iskustva koja mijenjaju život **42**

NAŠIM KALAMA: 'Oćemo bacit'đir? **44**

EVOLUCIJA KOMUNIKACIJE: Poveži se na pravi način **46**

IZVAN GRANICA: Most suradnje Splita i Maribora **48**

VERSI **48**

PORTRET VELIKANA: Duboko traganje za smislom **50**

Dvojica šumskih radnika sjekli su stabla u šumi. Obojica su bili jednako spretni u rukovanju sjekirama, ali postizali su različit učinak. Prvi je udarao po stablima uporno i neprekidno dok ih ne bi srušio. Drugi se, pak, češće zaustavljao kako bi sjeo u hladovinu i odmorio se.

Na kraju dana ustanovili su da je prvi radnik posjekao mnogo manje stabala od ovog drugog.

- Kako je to moguće?! – uzvikne prvi radnik – Pa ti si često odmarao. Kako si mogao uraditi više posla od mene koji se nisam zaustavljao?

Drugi radnik se samo nasmiješi pa kaže:

- Ti si moj odmor protumačio kao ljenčarenje, a nisi primijetio da sam za to vrijeme oštrio svoju sjekiru.

PORUKA: I tvoj um je upravo poput sjekire. Nemoj ga prepustiti tupilu i hrđi. Umjesto da mahnito udaraš, radije pronađi potrebno vrijeme kako bi ga obnovio za velike pothvate.

VELIKI BROJ UČENIKA I SADRŽAJA

Prilog pripremio: **Ivan Smoljić, dipl. uč.**

Ovom vam rubrikom donosimo ovogodišnju statistiku o učenicima. U školskoj godini 2025./2026. Učenički dom Split upisao je 188 učenika i 144 učenice, što daje broj od 332 upisanih. Ukupno 234 učenika pohađa neki od četverogodišnjih programa koji nisu gimnazijski, dok gimnazijske programe pohađa 44 učenika. Ukupno 30 učenika pohađa trogodišnje programe strukovnih škola, što je 10 učenika manje nego prošle godine. Ukupno 24 učenika pohađa petogodišnji program za zdravstvene tehničare opće njege u Zdravstvenoj školi Split. U usporedbi s brojem učenika po školama u prošloj školskoj godini, bilježimo manji broj naših učenika koji pohađaju Obrtno tehničku školu (-7) i Prirodoslovnu školu (-6). S druge strane, u odnosu na prošlu školsku godinu, bilježimo znatan porast broja učenika koji su upisali neki od ponuđenih programa Graditeljsko-geodetske tehničke škole (+11).

Dramska i recitatorska sekcija

Najveći dio naših učenika dolazi s područja Splitsko-dalmatinske županije (250) i Dubrovačko-neretvanske županije (61). Iz područja Šibensko-kninske županije imamo 11 upisanih učenika. Preostali učenici dolaze iz Primorsko-goranske županije (2), Sisačko-moslavačke županije (2) te iz grada Zagreba (1). Ukupno 4 učenika dolazi iz Bosne i Hercegovine.

Odgojno-obrazovni rad u Učeničkom domu Split provodi se unutar 15 odgojnih skupina. Uz voditeljstvo i rad u odgojnoj skupini, odgajatelji vode i sekcije slobodnih aktivnosti. Koji su sadržaji učenicima bili ponuđeni tijekom ove školske godine, doznajte iz tablice.

Kreativno pisanje

ODGAJATELJI	OS	IZBORNE AKTIVNOSTI
Josip Vranković, prof.	1.	FOLKLOR
Mihovil Nikolić, prof.	2.	MALI NOGOMET (m)
Silvija Katavić, prof.	3. A	STOLNI TENIS (m, ž)
Jelena Voroncov Eterović, prof.	3. B	EKO SEKCIJA
Senad Čaplja, dipl. ing.	4. A	EKO SEKCIJA
Ivica Škorić, mag. cin.	4. B	FITNESS-WORKOUT i ODBOJKA (m, ž)
Ivan Smoljić, dipl. uč.	5.	NOVINARSKA SEKCIJA i EKO SEKCIJA
Deni Tudor, prof.	6. A	GLAZBENA SEKCIJA
Goran Samardžić, prof.	6. B	TEHNIČKA SEKCIJA
Antea Marunica, prof.	7. A	DRAMSKA I RECITATORSKA SEKCIJA
Petra Jurić, prof.	7. B	RUČNO STVARALAŠTVO i EKO SEKCIJA
Željana Puizina, prof.	8. A	FOTOGRAFSKA SEKCIJA, BASKET 3x3 (m) i BADMINTON (m, ž)
Marija Kalpić, prof.	8. B	PLES i UČENIČKA ZADRUGA
Tea Ora, prof.	9. A	PILATES, FITNESS-WORKOUT i RUČNO STVARALAŠTVO
Mia Cvitković, prof.	9. B	ŠAH (m, ž), DRUŠTVENE IGRE i KREATIVNO PISANJE
Jelica Božinović, vms **Marina Mateljak, vms**	-	CRVENI KRIŽ

Godišnji plan izbornih aktivnosti

ŠKOLA	BROJ UČENIKA	Postotak	TREND*
Zdravstvena škola Split	59	17,77 %	▼
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split	38	11,45 %	=
Graditeljsko-geodetska tehnička škola Split	44	13,25 %	▲
III. gimnazija Split	25	7,53 %	▲
Obrtna tehnička škola Split	21	6,33 %	▼
Elektrotehnička škola Split	19	5,72 %	=
Srednja tehnička prometna škola Split	18	5,42 %	▲
Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku Split	17	5,12 %	▼
Pomorska škola Split	17	5,12 %	▲
Prirodoslovna škola Split	17	5,12 %	▼
Ekonomska i upravna škola Split	8	2,41 %	▲
Obrtnička škola Split	7	2,11 %	▼
I. gimnazija Split	6	1,81%	=
Turističko-ugostiteljska škola Split	5	1,51 %	▼
Škola likovnih umjetnosti Split	5	1,51%	=
Industrijska škola Split	4	1,20 %	▼
Privatna srednja ugostiteljska škola Wallner	4	1,20 %	=
IV. gimnazija „Marko Marulić“ Split	4	1,20 %	▲
Komercijalno-trgovačka škola	4	1,20 %	▲
II. gimnazija Split	3	0,90 %	▲
Ostale škole (po 1 ili 2 učenika)	7	2,11 %	=
UKUPNO	**332**	* broj učenika u odnosu na prošlu školsku godinu	

Broj učenika po školama koje pohađaju

Basket 3x3

Sekcija ručnog stvaralaštva

Badminton

Šah

Ova retrospektiva služi kao podsjetnik na trud i viziju koju smo dijelili tijekom proteklih dvanaest mjeseci. Lanjska godina bila je ispunjena izazovima koje smo uspješno svladali pretvorivši ih u lijepe uspomene. Iza svakog naslova i fotografije kriju se osmijesi, rad i neprocjenjiva iskustva naših učenika i odgajatelja. Pridružite nam se u kratkoj šetnji kroz najdraže trenutke.

Godišnju štoriju pripremila: **Željana Puizina, prof.**

PUNA POLICA TROFEJA IZ DUBROVNIKA

Početak travnja protekle školske godine donio je lijepe trenutke i nove nagrade za naš Dom. U Dubrovniku je u zajedničkoj organizaciji Učeničkog doma Dubrovnik i Učeničkog doma Paola di Rosa održana 47. regionalna Domijada učeničkih domova Južne Hrvatske.
Sportska natjecanja protekla su u prijateljskom ozračju, praćena zdušnim bodrenjem svih sudionika. Učenici sportaši vratili su se kući s bogatom kolekcijom odličja.

REZULTATI SPORTSKIH NATJECANJA:

1. mjesto BASKET 3X3
1. mjesto ŠAH (ž)
1. mjesto STOLNI TENIS (ž)
1. mjesto BADMINTON (ž)
1. mjesto BADMINTON (m)
3.mjesto STOLNI TENIS (m)
3. mjesto MALI NOGOMET

Natjecanje u kulturnom stvaralaštvu na 47. regionalnoj Domijadi obilovalo je učeničkim nastupima i ostvarenjima u likovnoj i primijenjenoj umjetnosti i u tako jakoj konkurenciji naši kreativci postigli su zapažene rezultate.

NAGRADE STRUČNOG POVJERENSTVA:

1. mjesto CRTEŽ *'Duša ratnice'*
1. mjesto KERAMIKA *'Bubleo'*
1. mjesto INDUSTRIJSKI DIZAJN *'Sidni i igraj, ako gubiš ne žugaj'*
1. mjesto SCENSKE IGRE *'Soldići iznad soldi'*
1. mjesto FOLKLOR *'Neretvanska poskočica'*
2. mjesto SLIKA *'Limoni'*
2. mjesto SKULPTURA *'Gradimo ljubav'*
2. mjesto INSTALACIJA *'Poveži'*
2. mjesto INDUSTRIJSKI DIZAJN *'Sekunde u okretajima'*
2. mjesto GLAZBENI IZRAZ *'Prozor prema zalazu'*
3. mjesto INSTALACIJA *'Bijeg u drugi svijet'*
3. mjesto RECITACIJA *'Grobajsko levonda'*

ROVINJ: NAŠI UČENICI PONOVNO MEĐU NAJBOLJIMA

Grad Rovinj koji je već dugi niz godina domaćin državnog natjecanja učeničkih domova, početkom svibnja ugostio je novu generaciju pobjednika regionalnih Domijada.
Državno natjecanje donosi veliki izazov, ali i sjajnu priliku predstaviti Dom u najboljem svjetlu. Od ukupno deset kategorija u kojima su sudjelovali, učenici su nastavili nizati dobre rezultate i dobili su šest vrijednih priznanja. Nagrade su kruna napornog rada i nije bilo lako osvojiti ih, no s druge strane, one su dokaz da se trud i upornost obuhvaćeni međusobnom podrškom itekako isplate. Rovinj je protekle školske godine našim učenicima i odgajateljima donio slavlje uspjeha i zajedništva.

REZULTATI:

1. mjesto SCENSKI IZRAZ *'Soldići iznad soldi'*
1. mjesto KERAMIKA *'Bubleo'*
2. mjesto INDUSTRIJSKI DIZAJN *'Sidni i igraj, ako gubiš ne žugaj'*
2. mjesto FOLKLOR *'Neretvanska poskočica'*
2. mjesto BASKET 3X3 (m)
2. mjesto ŠAH (ž)

ELENINO PUTOVANJE MEĐU ZVIJEZDE

Dana 9. svibnja 2025. u Srednjoj školi Čakovec upriličena je Nacionalna smotra *Čitanjem do zvijezda* na kojoj su se okupili učenici osnovnih i srednjih škola cijele Hrvatske, najbolji u kvizu znanja i kreativnom uratku u svojim županijama. Naša učenica Eleni Drame predstavila je svoj plakat na temu knjige *Slučaj vlastite pogibelji* autora Kristiana Novaka. Eleni je boravak u Čakovcu iskoristila i za razgled Riznice Međimurja kao i za upoznavanje spisateljice Magdalene Mrčele koja je tijekom razgovora s učenicima nadahnula mnoge da se okušaju u pisanju, a one koji su u tome iskusni da nastave s tim kako bi njihove priče utjecale i na druge.

MATURANTI NA HERCEGOVAČKOM SUNCU

GODIŠNJA ŠTORIJA 2025./2026.

Iza nas je još jedan izlet posvećen ispraćaju maturanata. Zadnja generacija učenika završnih razredaje za svoje oproštajno druženje odabrala je odlazak na jednodnevni izlet u Mostar i Međugorje. Maturanti su uz stručno vodstvo upoznali bogatu povijest i kulturnu baštinu grada. Šetnja starom jezgrom Mostara bila je poput povratka u prošlost. Najviše ih je zadivio veličanstveni Stari most, s kojeg puca pogled na tirkiznu Neretvu i kamene uličice prepune boja. Učenici su uživali u mirisima domaće kave i istraživanju Kujundžiluka, gdje se najbolje osjeća onaj poseban, opušteni hercegovački duh.

A SAD ADIO...

Svečani oproštaj pod već ustaljenim nazivom Adio maturanti održao se 14. svibnja 2025. kojom prigodom su maturantima uručeni prikladni pokloni. Učenicima koji su se istakli u radu i ponašanju kao i promociji Učeničkog doma uručene su pohvale i nagrade Odgajateljskog vijeća. Ravnatelj i odgajatelji ispratili su generaciju koja je izrasla u zrele mlade ljude i uputili im čestitku i posljednje poruke ohrabrenja naglasivši kako je kraj srednjoškolskog obrazovanja zapravo tek početak njihovog pravog puta.

GODIŠNJA ŠTORIJA 2025./2026.

Posljednji taktovi glazbe u izvedbi našeg domskog glazbenog sastava i zajednički koraci na podiju saželi su sve četiri godine smijeha, suza i prijateljstva. Dok su se svjetla gasila, taj zadnji ples nije bio samo kraj jedne večeri, već emotivan oproštaj od bezbrižnosti.

DOZA KNJIŽEVNE INSPIRACIJE

Knjiga nije hrana, ali je poslastica - još davno rekao je Tin Ujević. Mala skupina učenika, zaljubljenika u knjige, prisustvovala je 8. izdanju Mediteranskog festivala knjige koji se održao krajem rujna u ŠC Gripe u Splitu. Učenici i odgajateljice inicijatorice posjeta sajmu nisu mogli odoljeti šarenilu korica i žamoru ljubitelja knjiga koji su s istim žarom pretraživali štandove. Od rijetkih izdanja do gužve oko najnovijih bestselera, sajam je ponudio pravi praznik za svakog knjigoljupca i priliku za uloviti sjajne popuste na priželjkivana izdanja.

RUŽIČASTI VAL DOBROTE

GODIŠNJA ŠTORIJA 2025./2026.

S udjelovanjem u humanitarnoj šetnji *Race for the Cure*, koja je startala u jutro 5. listopada 2025. na splitskoj Rivi, naši učenici i odgajatelji aktivno su podržali borbu protiv raka dojke i podizanje svijesti o važnosti prevencije. Te vjetrovite subote pješačili su s tisućama ljudi u ružičastoj povorci imajući u vidu jedan jedini cilj – prikupiti sredstva za kupnju uređaja magnetske rezonance za onkološki odjel KBC-a Split. Svaki korak, od Rive do kružnog toka na Zvončacu, bio je posvećen podršci oboljelima. Učenici i odgajatelji zajedno su koračali u sklopu najvećeg sportskog humanitarnog događaja, ponosni što su dio ove važne globalne inicijative.

MALO BOJE, PUNO LJUBAVI U 72 SATA

Od 16. do 19. listopada 2025. diljem Lijepe naše održana je volonterska akcija mladih, *72 sata bez kompromisa*. Učenici volonteri rado su se odazvali ovoj akciji te su se priključili radnom zadatku u Oratoriju Don Bosco u splitskoj četvrti Kman. Nakon pozdravnog upoznavanja s voditeljima, dodijeljena im je radna akcija bojanja zidova u hodnicima i dvjema prostorijama. Zadatak je predstavljao pravi izazov pa je trebalo prethodno izvršiti opsežnu pripremu, ali kad su se vrijedne ruke udružile, posao je za nekoliko sati uspješno priveden kraju. Oratorij je prodisao svježinom, a učenike je preplavio osjećaj zadovoljstva jer su uradili dobro djelo. Učenice su potom u obližnjoj kuhinji pomogle u pripremanju hrane za beskućnike o kojima skrbi Udruga MoSt.

MEMORIJALNI POSJET VUKOVARU

U nedjeljno jutro 16. studenoga 2025., učenici su krenuli na memorijalno hodočašće u Vukovar kako bi obilježili najteže trenutke hrvatske povijesti. Prvi dan posjeta obišli su vukovarski Vodotoranj, Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata te Spomen dom Ovčaru. Posebno emotivan trenutak bio je prikazivanje dokumentarnog filma "Sokol", koji donosi priču o heroju Velimiru Đereku.

Program je nastavljen u Domu kulture, gdje su učenici kroz objektiv stranih fotoreportera razgledali potresnu izložbu fotografija ratnog Vukovara. Na sam Dan sjećanja, učenici i odgajatelji dostojanstveno su u koloni prošli put od Doma učenika Vukovar do Nacionalne memorijalne bolnice *Dr. Juraj Njavro*. Nakon sudjelovanja u prigodnoj svečanosti, obišli su i bolničke prostore koji čuvaju sjećanje na nadljudske napore liječnika i ranjenika. Hodočašće je zaokruženo posjetom Franjevačkom samostanu i crkvi sv. Filipa i Jakova, gdje su učenici doznali više o ključnoj ulozi franjevaca tijekom rata te o dugotrajnom procesu poslijeratne obnove grada.

ONI NAS TREBAJU 365 DANA

U duhu darivanja i zajedništva, članovi dramske i recitatorske sekcije posjetili su Udrugu za autizam 365. Cilj posjeta bio je jednostavan, a velik - podijeliti radost božićnih blagdana s djecom i njihovim roditeljima. Kreativnim igrokazom, pjesmom i plesom, učenici su uspjeli unijeti vedrinu u svakodnevicu štićenika Udruge, dok su simbolični darovi bili tek mali znak pažnje za velika srca koja su ih dočekala. Ovakvi susreti podsjećaju nas da je najveća nagrada upravo onaj iskreni, dječji osmijeh. Zahvaljujemo Udruzi za autizam 365 na toplom prijemu i prilici da kroz druženje i igru postanemo bogatiji za jedno nezaboravno iskustvo.

NAJLIPŠI ŠUŠUR NA RIVI: A DI SI TI!?

Splitska riva još je jednom postala središte dobrote, empatije i neraskidivog zajedništva. Volonteri Učeničkog doma Split s ponosom su i ove godine podržali jubilarnu, 25. humanitarnu akciju Udruge MoSt - legendarnu „A di si ti!?". Naši su učenici i odgajatelji svojim radom na štandu pomogli u prikupljanju sredstava za korisnike Centra za beskućnike, ali su učinili i puno više – podigli su glas za socijalnu solidarnost. Hvala svakom učeniku i odgajatelju koji je darovao svoje vrijeme i najljepši osmijeh za naše sugrađane kojima je to najpotrebnije. Ponosni smo što smo dio ove priče koja već četvrt stoljeća mijenja Split na bolje!

TRODNEVNI ADVENTSKI IZAZOV

Prosinac je tradicionalno mjesec putovanja i druženja, a skupina od 27 učenika i učenica našeg Doma, u pratnji odgajatelja i ravnatelja, provela je nezaboravan vikend od 12. do 14. prosinca 2025. istražujući blagdanski ugođaj metropola. Putovanje je započelo u Zagrebu gdje su uživali u čarobno dekoriranim lokacijama višestruko nagrađivanog Adventa. Drugi dan bio je rezerviran za prekogranični izlet u Ljubljanu. Uz upoznavanje najvažnijih kulturnih znamenitosti slovenskog glavnog grada, učenici su sudjelovali u zabavnom „foto izazovu", kreativno bilježeći ljepote grada kroz objektiv. Nakon povratka u Zagreb, večer su proveli u opuštenoj šetnji gradskim ulicama koje su blistale pod tisućama lampica.

Završni dan bio je posvećen kulturi i znanosti. Posjetili su novouređeni Hrvatski prirodoslovni muzej te Muzej videoigara gdje su kroz bogate postave spojili učenje i zabavu. Kućama su se vratili prepuni dojmova, spremni za nadolazeće blagdane.

BOŽIĆNI DUH I SRETNI BROJEVI

U predblagdanskom ozračju održana je završna božićna priredba za učenike i djelatnike Doma. Središnji dio večeri bila je popularna tombola u dva kruga, u kojoj su najuspješniji učenici osvojili poklon bonove.

Uz zabavni program, večer je poslužila i za rezime postignuća u prvom polugodištu. Svečano su objavljeni rezultati božićnih sportskih turnira te imena pobjednika kviza znanja, kojima su uručena priznanja. Program je završen organiziranim druženjem uz glazbu i ples, čime je na prigodan način obilježen kraj kalendarske godine.

RETRO IZLOŽBA STARIH PREDMETA

Još od 2005. godine, posljednjeg petka u siječnju, diljem Hrvatske održava se Noć muzeja, događaj koji godinama poziva ljubitelje kulture, povijesti i umjetnosti u besplatan posjet muzejima.

Tom prigodom u domskom restoranu u organizaciji Fotografske i multimedijalne sekcije te Novinarske sekcije postavljena je izložba „Tragovi vremena“. Uz uporabne predmete koji su se koristili prije nekoliko desetaka godina, mogle su se vidjeti i stare novine, zbirka numizmatike, razglednice, poštanske marke, gramofonske ploče i slično. Izložba je one malo starije podsjetila na djetinjstvo i neka minula vremena, a one puno mlađe zaintrigirala i ostavila u čudu.

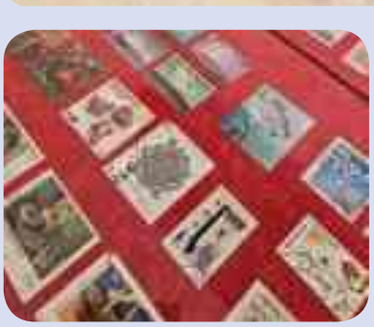

LEPRŠAVE MEDUZE PREPLAVILE RIJEKU

Nakon mjeseci kreativnog rada, planiranja i strpljive izrade, naša ovogodišnja maska Meduza zasjala je u punom sjaju na jubilarnom 10. nastupu našeg Doma na Međunarodnom riječkom karnevalu. Sudjelovanjem u velikom projektu „Maškare - Nevera iz Kvarnera“, ponovno smo potvrdili snažne veze s još 13 učeničkih domova iz Hrvatske, Slovenije i Sjeverne Makedonije.
Ova dugogodišnja međunarodna suradnja kulminirala je veličanstvenim defileom u Velikoj povorci, gdje su naše Meduze, uz ritam glazbe i dobro raspoloženje, plijenile poglede tisuća posjetitelja na riječkom Korzu. Od prvih skica u domskim radionicama do nezaboravne atmosfere na samom karnevalu - djelić te magije donosimo vam u našoj fotogaleriji.

PETAK ZA PET, MI BISMO OPET!

Putopis napisao: **Ive Grubišić-Čabo**

Nije prošlo ni mjesec dana od početka škole, a već nam se nagomilalo toliko gradiva. Teško je izgurati svih pet dana u tako kompliciranom tjednu. Već vidim kako će srednja biti itekako zahtjevnija od osnovne. Nakon dugih ljetnih praznika treba vremena za povratak u formu učenja. Dok sam se poput svojih vršnjaka privikavao na život u učeničkom domu i nove školske obveze, saznao sam odličnu vijest - Dom organizira izlet upoznavanja za nove učenike koji će biti u petak, 26. rujna. Definitivno bolja opcija od školskih klupa!

To je bio prvi radni dan u kojem smo se probudili rano, ali sasvim opušteni. Svi smo prije ulaska u bus dobili sendvič i bocu vode. Putovali smo autocestom za Šibenik. U početku je sve bilo tiho i mnogi su zaspali dok se nije pojavila glazba koju su neki učenici puštali sa zadnjih sjedala. Za to vrijeme su odgajatelji pitali svakog učenika kakvu pizzu želi za ručak. Nismo imali pojma da ćemo jesti pizzu! Nakon duže vožnje, autobus nas je iskrcao na kolodvoru. Prošetali smo do šibenske rive i tamo čekali dogovoreno vrijeme za prijevoz brodom do tvrđave sv. Nikole koja je izgrađena u 16. st. na otočiću Ljuljevcu, na mjestu nekadašnjeg benediktinskog samostana sv. Nikole, po kojemu je i dobila ime. Dok smo čekali brod, odgajatelji su iskoristili vrijeme kako bi provjerili jesmo li svi na broju. Bilo nas je čak 47! Eto nam prilike da, osim ponekih *selfija*, bacimo i jednu zajedničku *fotku*. Preostalo vrijeme do ukrcaja na brod proveli smo tako što smo razgovarali, družili se i smijali. Iz zabave smo se međusobno gađali sitnim bobicama s ukrasnog grmlja. Brzo smo od sramežljivih stranaca postali prava šarolika klapa. Bio je to svakako zanimljiv način da se upoznamo. Ploveći do tvrđave, vidjeli smo mnoge povijesne znamenitosti. Prvo nam je vodič rekao kako je morski tunel pored kojeg smo prolazili koristila njemačka vojska u 2. svjetskom ratu za skrivanje svojih brodova. Tunel ima ulaz i izlaz odmah jedan pokraj drugog, pa ga Šibenčani još zovu „Hitlerove oči". Pored tog tunela se nalazi špilja, a stotinjak metara dalje bivša baza JNA. Toj vojnoj bazi prije nitko nije mogao prilaziti ako nije bio vojnik, a danas Šibenčani redovito dolaze do nje šetnicom

jer je baza zatvorena od 1979. godine. U daljini smo ugledali tvrđavu, a kada smo joj došli blizu, shvatili smo da ona nije samo obična tvrđava koja je u prošlosti služila za obranu od neprijatelja. Tvrđava svetog Nikole bila je pravo umjetničko djelo! Sagrađena od mnogo malih keramičkih pločica, izgledala je kao nekakva palača, a ne tvrđava. Kad smo ušli u nju, zaključili smo da je još ljepša iznutra. Vodič nam je govorio o povijesti građevine, no nije baš lako zapamtiti što je sve rekao. Sjećam se da je razlog zašto je izgrađena od keramike taj što se tada smatralo da ona najbolje štiti od topovskih udara, iako su u to vrijeme mogli koristiti i mnogo bolje materijale, primjerice kamen. Zamislite tvrđavu od keramike? Nevjerojatno! Zvuči pomalo kontradiktorno... Navodno su se neprijatelji plašili tvrđave zbog njezina izgleda i veličine, a u sebi je imala WC, hranu, razno oružje i topove, a iz nekog razloga tamo je bila i krušna peć. Sve čudnije jedno od drugog. Dok je objašnjavao, vodič je prečesto koristio riječ egzistirati što je nam je bilo pomalo smiješno. Valjda svatko od nas ima nekakvu poštapalicu, nadam se da sam to uspješno izbjegao u ovom tekstu. Bilo kako bilo, kada smo razgledali cijelu tvrđavu, što nam je bilo prekrasno iskustvo, zaplovili smo natrag prema Šibeniku. Tada smo dobili slobodno vrijeme koje smo iskoristili za razgledavanje grada i njegovih kulturno-povijesnih znamenitosti. Najzanimljivija od njih bila nam je fontana s kornjačama koja se nalazi na Poljani. Poznata je po velikom komadu kamena sedre, još davno donesene sa Skradinskog buka, jednog od najljepših mjesta Nacionalnog parka Krka. U vodi su plivali koi šarani te crvenouhe i žutouhe kornjače koje su nam bile vrlo interesantne. Razgledali smo glavni dio grada i katedralu sv. Jakova, značajno graditeljsko ostvarenje 15. i 16. stoljeća. Zbog svojih iznimnih vrijednosti katedrala je 2000. godine uvrštena u UNESCO-ov popis svjetskog kulturnog nasljeđa.

Nakon dugog istraživanja grada, došlo je vrijeme ručka. Dok smo jeli pizzu, na stolici u restoranu sjedio je neki debeli mačak kojeg nismo htjeli ometati. Moglo bi se kazati kako je svatko gledao svoja posla. Pizza je bila ukusna, a mi smo bili gladni. Računica je jednostavna, smazali smo je u tren oka. Nakon što smo pojeli, obišli smo još neke dijelove grada i pripremili se za autobus kojim smo se vratili u Split. Zaključili smo kako je Šibenik uistinu lijep grad te kako možemo biti ponosni što dolazimo iz države koju krasi toliko živopisna, bogata povijest kojoj su svjedok upravo ovakvi gradovi. Vrijeme je također bilo na našoj strani, što ne iznenađuje s obzirom na to da je bio rujan, poznatiji kao kraj ljeta i početak nove školske godine, jeseni i nekih novih avantura... Bio je to jedan lijep i dug dan, a skoro svi prvaši iz doma su se međusobno upoznali. Odgajatelji koji su organizirali izlet zaslužuju sve pohvale!

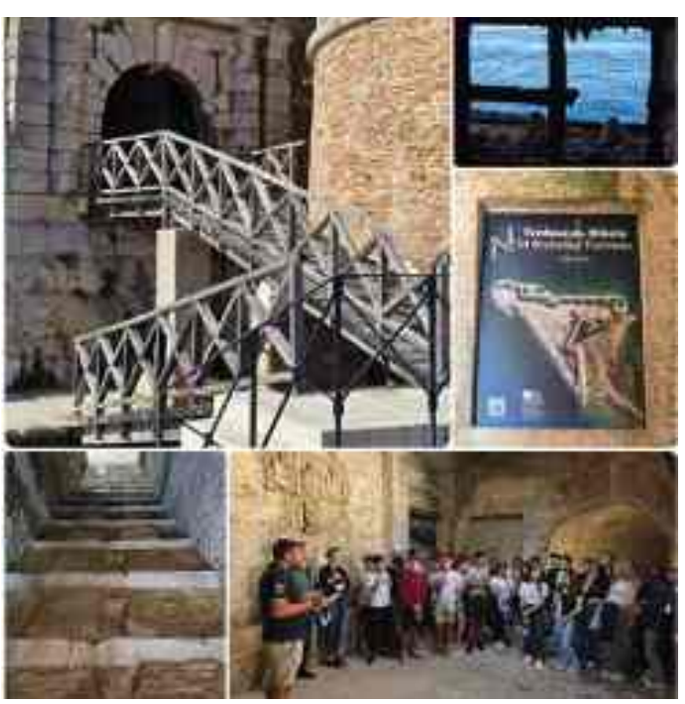

POP ART UMJETNICI

Temu obradile: **Eleni Drame** i **Leonarda Kovač Komerički**

Inspirirani popularnom kulturom, stripovima, reklamama i filmskim zvijezdama umjetnici u Velikoj Britaniji i Sjedinjenim Državama tijekom 1950-ih i 1960-ih godina počeli su uzdizati oblike svakodnevnog života na razinu umjetnosti. Nakon dominacije apstraktnog ekspresionizma u Sjedinjenim Državama, pojavio se pop-art, pokret koji je vratio realističan prikaz umjetnosti kako bi kritizirao potrošačku kulturu i masovne medije.

PIONIR POP-ART POKRETA

Pop-art su prvi put definirali sredinom 1950-ih britanski članovi okupljanja mladih umjetnika *Independent Group* koji su se sastajali u Institutu suvremene umjetnosti u Londonu kako bi kritizirali elitizam modernizma, gdje su se posebno istaknuli umjetnici Richard Hamilton i Eduardo Paolozzi. Hamilton, poznat kao i pionir pokreta pop-art, dao je formalnu definiciju, opisujući ga kao „popularan, prolazan, potrošni materijal, jeftin, masovno proizveden, mladalački, zli, seksi, površan, glamurozan, veliki biznis". Njegov kolaž *Što je to što današnje domove čini tako drugačijima, tako privlačnima?* često se smatra prvim pop-art umjetničkim djelom. Kolaž utjelovljuje vizualno dramatičnu kompoziciju poslijeratnog konzumerizma. U središtu je mišićava muška figura koja drži ogromnu lizalicu usred mnogo drugih predmeta koji predstavljaju materijalističke želje tog vremena.

Richard Hamilton

Hamiltonov kolaž

Hamiltonova ranija djela bila su pod snažnim utjecajem teksta D'Arcyja Wentwortha Thompsona *O rastu i formi*, toliko da je 1951. godine održao istoimenu izložbu koja je sadržavala instalacije, znanstvene modele, dijagrame i fotografije predstavljene kao jedinstveno umjetničko djelo. Eksperimentirao je s materijalima, uključujući šperploče i akrilno staklo, a

Pin up

također je izravno uključivao komade plastike tako da je u djelu *Pin-up*, radu miješanih medija koji istražuje ženski akt, korištena za grudi gole figure. Upotreba plastike stvorila je značajne izazove u konzervaciji Hamiltonovih djela, zbog čega je blisko surađivao s konzervatorima kako bi popravio svoja djela i razvio bolje tehnike za uključivanje i konzerviranje plastike u umjetničkim djelima.

GLAZBENIK UMJETNOSTI

Peter Blake

Na balkonu

Britanski umjetnik Peter Blake svoje je stvaralaštvo opisivao kao „vizualni ekvivalent pop-glazbe“, te su od kasnih 1950-ih njegova djela uključivala motive iz reklama, zabave u glazbenim dvoranama i hrvača, često u formatu kolaža. Rano djelo *Na balkonu* značajan je rad pop-art umjetnosti koji prikazuje njegov interes za kombiniranje slika iz pop kulture s likovnom umjetnošću. Djelo, koje izgleda kao kolaž, ali je u cijelosti naslikano, prikazuje, između ostalog, dječaka s lijeve strane kompozicije koji drži značke, časopise i sliku *Balkon*, Édouarda Maneta. Inspirirano je slikom *Radnici i slike*, Honoréa Sharrera koja prikazuje radnike koji drže poznate slike.

Blake je dizajnirao omote brojnih albuma, među kojima je najpopularniji *Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band* grupe Beatles iz 1967. godine. Richard Hamilton dizajnirao je njihov sljedeći album koji predstavlja direktan kontrast prijašnje naslovnice, a koji je poznat kao *White Album*. Naslovnica nema nikakvih prepoznatljivih motiva, već samo bijelu pozadinu na kojoj je utisnuto ime benda crnim slovima. Peter Blake dizajnirao je i dvije naslovnice za grupu The Who, od kojih je jedna za studijski album pod nazivom *WHO*, čija je naslovnica sastavljena od kolaža od 25 kvadrata sa živopisnim slikama kultnih ikona - uključujući Muhammada Alija, Batmana i britansku zastavu - koje odražavaju povijest benda i britansku kulturu.

KRALJ POP-ART POKRETA

Andy Warhol

Najistaknutiji predstavnik ovog smjera koji je izumio nove načine stvaranja slika, ali i novi tip umjetnika, bio je Andy Warhol. Smatrao je da je i sam umjetnik umjetnost pa je njegova glavna inovacija bila - performance. Najčešće teme koje je protkao kroz svoja djela bile su konzumerizam, kultura slavnih, masovna proizvodnja, smrt, katastrofa, identitet, ali i erotičnost te slava muške ljepote. Njegova najpoznatija djela su *Campbell's Soup Cans* i portreti poznatih osoba, koji su bili središnji u njegovom radu krajem 1960-ih i početkom 1970-ih kada je već stekao kultnu slavu.

Warhol je bio i iznimno zanimljiva osoba, često izoliran i odbačen od drugih pop-art umjetnika jer su vjerovali da je previše „swish” (uvredljiv žargon). Iako je bio autsajder tadašnjeg umjetničkog svijeta, vjerovao je u kolaborativno i industrijsko stvaranje umjetnosti te 1963. osniva novi studio i naziva ga Tvornica. Studio je bio poznat po drogama potpomognutim zabavama te kao mjesto ogromne kreativne produktivnosti i središte raznih umjetnika, glazbenika, glumaca i *underground* filmskih stvaratelja. Warhol je i sam stvarao filmove te je proizveo skoro 650 filmova koji su bili iznimno kontroverzni zbog svojih eksplicitnih erotičnih sadržaja.

Campbell's Soup Cans

Warholova djela izložena u muzeju

Izazivao je publiku da preispita što umjetnost može biti, što znači slava i što definira moderni američki doživljaj. Iako je bio kontroverzna i tabu osoba ostaje jedan od najutjecajnijih i najprepoznatljivijih umjetnika 20. stoljeća.

PRINCEZA TOČKI

Zasigurno jedna od najutjecajnijih ženskih umjetnica i jedna od najvažnijih živućih umjetnika koji su potekli iz Japana jest Yayoi Kusama. Iako je s vremenom postala utjecajna, većinu svog života nije bila prepoznata. Zbog lošeg djetinjstva razvila je niz mentalnih problema i s 10 godina dobiva svoje prve halucinacije koje je opisala kao „bljeskove svjetla, aure ili guste nizove točkica". Svoje vizije zvala je procesom samouništenja i upravo zbog njih glavni joj motiv postaje točka koja se redovito pojavljivala u halucinacijama.

Yayoi Kusama

Naviše se istaknula u skulpturi i instalaciji, ali je aktivna i u slikarstvu, performansu, videu, modi te poeziji. Kao suvremena umjetnica većina njenih radova temelji se na konceptualnoj umjetnosti, ali ima značajke i drugih pokreta kao što su minimalizam i feminizam. Imala je puno inovativnih ideja, no teško je pronalazila priznanje, pogotovo zato što je bila žena. Jedno od njenih najpopularnijih djela bile su ***Sobe beskonačnih ogledala***, serija započeta 1965. godine gdje je

Sobe beskonačnih ogledala

prva soba bila ispunjena mekanim skulpturama prekrivenima crveno-bijelim točkama koje su se reflektirale u nizu ogledala. Njena najpoznatija performativna umjetnost jest ***Walking Piece***, performans dokumentiran u seriji kolor slajdova koji prikazuje Kusamu kako bez ikakvog cilja šeta ulicama New Yorka u tradicionalnom japanskom kimonu držeći suncobran. Njena su djela često bila kopirana od strane muških umjetnika, koji su njene ideje prezentirali kao svoje što je nakon određenog vremena dovelo do mentalnog sloma. 1977. godine vraća se u Japan i svojevoljno odlazi u mentalnu bolnicu gdje i danas živi. Još uvijek stvara i tvrdi: „Sve više razmišljam o ulozi umjetnosti, i kao umjetnik, smatram da je važno da dijelim ljubav i mir."

Walking Piece

ŠTO JE DANAS (P)OSTALO SMIJEŠNO?

Temu pripremio: **Roko Zelić**

Jeste li kad čuli ovaj vic?

Kupio Mujo burek i samo što zagrize pita pekara:

- ***Prijatelju, gdje držiš meso?***
- ***Pa u frižideru!***
- ***Daj bolan stavi malo i u burek!***

To je samo jedan od mnogih viceva koje čujemo pa prepričamo. Sve takve smiješne pričice ili šale nazivamo humorom koji se već tisućljećima koristi kao način nošenja sa surovom stvarnošću i problemima, pa tako i u današnjem svijetu. Humor se najčešće temelji na iskrivljenoj stvarnosti, dvoznačnosti i odudaranjem od očekivanja. Smiješan se vic temelji na tome da druga osoba očekuje racionalan odgovor, a dobije drugačiji koji svejedno ima nekakav temelj u stvarnosti. Dvoznačna igra riječi najčešći je oblik vica. ***Svi su bili na mojoj strani, zato se brod prevrnuo!***

Moderni svijet je brz, kaotičan i nepredvidljiv. Iz dana u dana preplavljuju nas vijesti i događaji i iz bliskih i iz daljnjih dijelova svijeta dok svakodnevno obavljamo stotine obaveza, bile one za školu, posao ili bilo što drugo. Cijene se brzina i marljivost, ali nošenje sa stresom i sličnim tegobama među najvrjednijim je vrlinama, za što humor služi kao savršeno pomagalo. Kako se svakodnevne muke odražavaju na smislu za humor mladih generacija?

Svaki tjedan dolaze novi trendovi te popularne šale i baze koje prolaze onoliko brzo koliko se i pojave. Nešto što je smiješno i što postane pomodno može većini dojaditi nakon manje od tjedan dana, a novi se materijal pojavljuje iz dana u dan. Priča i rasprava o novim serijama ili filmovima potraje oko tjedan dana dok ne dođe nešto novo što postane udarna tema. Zbog takve prolaznosti, šale danas često gube svoj smisao i sežu u apsurd. Mnogi se osjećaju izgubljeno u svijetu pa to izražavaju besmislenim forama. Kako šale više ne moraju imati nekakvu poantu ili dublje značenje, njihov apsurd ili namjerna nelogičnost zapravo postaju ono što je smiješno ili bi barem trebalo biti. Najbolji je primjer ovakvog humora sveprisutna fora *six-seven*. Štos ovih brojeva je prepoznavanje u nenamjernim situacijama i besmislenost samog izraza. *Six-seven* postaje smiješan baš zato što tu ništa nije smiješno.

Nešto što je u zadnja dva-tri desetljeća postalo veoma prisutno su humoristične slike ili snimke naših najdražih ljubimaca, mačaka i pasa. Vrlo su smiješni svim generacijama jer

su nepromišljeni, spontani i ponekad nespretni. Svatko se može nasmijati kada neki mačić izvodi kojekakve vratolomije ili kada psić složi smiješanu ekspresiju. Naši šašavi ljubimci čest su izvor kako ljubavi tako i smijeha.

Jedna od ključnih značajki današnjeg humora koja se razlikuje od prethodnih generacija jest samokritičnost koja se izražava ironijom. Više nego li ikada prije humor se koristi u svrhu ismijavanja vlastitih mana i problema. Na taj se način lakše nositi sa stvarnošću i stresom. Slično tome, ruganje vlastitim manama ih čini manje strašnima što na kraju vodi do poboljšanja slike o sebi koju imamo.

Važan dio humora ove generacije jest i šokantnost. Kao što su u prošlosti groteska i karikature bile učestale pojave, tako se i danas humor izražava preko škakljivih tema i uvredljivih šala koje graniče neukusu i uvredi. Ekstremna se mišljenja ironično izražavaju u obliku šala, izazivajući svakakve reakcije. Takve su *fore* danas učestale baš zbog načina na koji društveni mediji čine sadržaj popularnim. Objave koje prikupljaju mnogo komentara ili se često dijele drugima postat će znatno popularnije od drugih. Algoritam preporučivanja zato daje prednost sadržaju koji će nekoga naljutiti i natjerati da ostavi ljutiti komentar na objavu što vodi do toga da šokantan humor postane popularan. Time tabu teme poput društvenih nepravdi, financijskih nestabilnosti i političke korumpiranosti postaju česta tema šala.

Zamislite koja slučajnost, gdje god se Amerika bori za mir, tu pronađe naftu!

A kakav je humor kod mlađih generacija? Mlade osobe se često žele uklopiti u svoje društvo, a to uključuje i njihov smisao za humor. Zbog toga određene grupe nerijetko razviju jedinstvene šale i humor kojega samo njihovi članovi mogu razumjeti. Mnogi žele biti pripadnici većih skupina pa zato preuzimaju tuđi humor kako bi istaknuli svoju pripadnost nekoj skupini kao i dublje razumijevanje. Takve težnje mogu se svrstavati u *fear of missing out* (strah propuštanja) jer nitko ne želi propustiti nešto aktualno pa se prate trendovi ne bi li i takvi pojedinci bili viđeni kao smiješni. Iako ovaj pojam zapravo ima šire značenje, možemo ga tumačiti i kroz humor, tj. univerzalnu želju pojedinca da bude shvaćen u društvu. U ovo se također uklapa u već spomenuti *six-seven*. Spominjanje ili zamjećivanje tih brojeva bio je

signal da i ti prepoznaješ besmislenu šalu koja je smiješna samo onima koji znaju, ali s vremenom se to toliko puta pojavilo da je sada svima poznato i zastarjelo.

Unatoč prolaznosti humora, klasični vicevi i njihovi najpoznatiji likovi i dalje su ostali itekako poznati. To su, naravno, Mujo i njegova Fata, Suljo i Haso. Vicevi o tim likovima i dalje se svakodnevno prepričavaju s istim *guštom*.

Upeca Mujo zlatnu ribicu.
Ribica: Pusti me i ispunit ću ti 3 želje!
Mujo: Hoću dobar automobil.
Ribica: Hoćeš na kredit ili u gotovini?
Mujo: A hoćeš li ti na mast ili u ulje?

Smiješne zgode mogu se iskazati na više načina. Pritom se najčešće koriste sljedeće stilske figure:

Oksimoron: Pojam koji se sastoji od dvije suprotne riječi ili koristiti negativne riječi za izreći nešto dobro. Npr. reći da je nešto ***užasno dobro***, da je netko ***živi mrtvac*** ili reći nekome da je ***guba*** misleći na to kao kompliment.

Hiperbola: Namjerno pretjerivanje i preuveličavanje nečeg.

Vijesti iz svijeta: „U Kini se potukle dvije obitelji, najmanje dvjesto ozlijeđenih.“

Ironija: Namjerno i očito govoriti obrnuto od onoga što misliš, najčešće kako bi se iznijelo nekakvo mišljenje na šaljiv način. Najčešće se koristi uz hiperbolu. Npr. kada kažemo da je netko ***bistar kao gusti sok*** ili kad visokog čovjeka zovemo ***Mali***.

Eufemizam: Namjerno ublažavanje nečeg, obrnuto od hiperbole.

On je vertikalno izazvan.
(osoba niskog rasta)
Lift mu ne ide na najviši kat.
(ne uključuje mozak)

JESTE LI ZNALI?

→ Nije uvijek moguće kontrolirati smijeh. Kad se drugi oko vas krenu smijati to zaista jest zarazno pa i vas natjera barem na smiješak!

→ Smijeh pomaže pri mentalnom i fizičkom zdravlju. Uvijek je dobro malo se nasmijati da se olakša stres svakodnevnog života. Ne kaže se uzalud „Smijeh je najbolji lijek.“

→ Tijekom smijanja, povećava se količina kisika što ulazi u naše tijelo.

→ Još kao bebe, počeli smo se smijati prije nego smo uopće počeli govoriti.

→ Humor ima značajnu ulogu u međusobnim odnosima jer potiče pozitivne interakcije.

Ako vam se čini da humor ne pomaže, ne znači da od njega treba odustati. Možda samo trebati povećati dnevnu dozu. :)

MATURANTI 2025/2026

1. ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJ JOSIP VRANKOVIĆ, prof.

IVANO MARINELIĆ
Gornji Humac, o. Brač
Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku
tehničar za mehatroniku
Moto: Rad je stvorio čovjeka, a nerad gospodina.
Za 10 godina: Na bauštelu.
Neobična želja: Skakati s padobranom.
Hobi: pikado
* Nogomet

ANTE KOLOVRAT
Donji Proložac
Zdravstvena škola
medicinski tehničar opće njege
Moto: Bolje biti bolje, nego gore.
Za 10 godina: Spašavam živote na hitnoj.
Neobična želja: Naučiti jahati konja.
Hobi: gledanje borbi bikova
* Tehnička sekcija

MATEJ MAČUKET
Opuzen
Zdravstvena škola
fizioterapeutski tehničar
Moto: Da bi znao, moraš probati.
Za 10 godina: U privatnoj poliklinici.
Neobična želja: Otvoriti sportski centar.
Hobi: igranje rukometa

BARTUL BURATOVIĆ
Svirče, o. Hvar
Obrtna tehnička škola
drvodjeljski tehničar dizajner
Moto: Nema natrag, samo naprijed.
Za 10 godina: Na otoku s najviše sunčanih dana.
Neobična želja: Biti sam sebi šef.
Hobi: igranje nogometa

2. ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJ MIHOVIL NIKOLIĆ, prof.

"Svako jutro morate ustati s odlučnošću ako u krevet želite ići sa zadovoljstvom."

George Lorimer

"Mogućnosti ne dolaze s uputama."

Meryl Streep

"Ne čekajte savršene prilike; stvorite ih."

George Bernard Shaw

KARLO DROPULIĆ
Ploče
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
web dizajner
Moto: Da je Karlo biti lako, Karlo bi bio svako.
Za 10 godina: Sigurno na Mediteranu.
Neobična želja: Imati mobitel koji se može preklopiti tri puta.
Hobi: ribolov i dizajniranje

3.a ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA SILVIJA KATAVIĆ, prof.

ALBERT JELINČIĆ

Supetar, o. Brač
Zdravstvena škola
medicinski tehničar opće njege
Moto: Sve u zadnji čas.
Za 10 godina: U zrcalu.
Neobična želja: Kupiti Mazdu RX-7
Hobi: pikado i sviranje gitare
* Stolni tenis i glazbena sekcija

ŠIME MARTINOVIĆ

Blato na Korčuli
Obrtna tehnička škola
elektroinstalater
Moto: Što Bog dade i sreća junačka.
Za 10 godina: Gdje me put odvede.
Neobična želja: Moći vratiti vrijeme.
Hobi: boravak u prirodi

"Uspješni ljudi nemaju manje problema. Oni su samo odlučili da ih ništa neće zaustaviti da idu naprijed."

Ben Carson

"Ne bojte se ići tamo gdje nema puta."

Ralph Waldo Emerson

3.b ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA JELENA VORONCOV ETEROVIĆ, prof.

LEON RALJEVIĆ

Omiš
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
tehničar za održivi razvoj i gradnju
Moto: Sve se događa s razlogom.
Za 10 godina: Na brodu.
Neobična želja: Otići na Havaje.
Hobi: igranje vaterpola
* Nogomet

ANTE RAKO

Zagvozd
Graditeljsko-geodetska tehnička škola
arhitektonski tehničar
Moto: Kad će taj petak.
Za 10 godina: Kao inženjer u svojoj firmi.
Neobična želja: Vozit se po Nürburgringu
Hobi: roštiljanje
* Badminton

MARIN MARTINIĆ

Pučišća, o. Brač
Elektrotehnička škola
elektrotehničar
Moto: Nek smo mi živi i zdravi.
Za 10 godina: Neka bude volja Njegova.
Neobična želja: U mene su samo obične.
Hobi: kuhanje

MATE VRSALOVIĆ

Sumartin, o. Brač
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
rukovatelj građevinskim strojevima
Moto: Svake noći se tiho pomolim da te sutra ugledam.
Za 10 godina: U Rogoznici.
Neobična želja: Znati vidjeti dobro, a prepoznati zlo.
Hobi: plovidba

4.a ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJ SENAD ČAPLJA, dipl. ing.

IVAN BOGOEVIĆ

Prizdrina, Pelješac
Srednja tehnička prometna škola
vozač motornog vozila
Moto: Leggero.
Za 10 godina: Vidim se na motoru.
Neobična želja: Ostati živjeti na moru.
Hobi: igranje košarke

ANTONIO PAVIČIĆ

Svirče, o. Hvar
Turističko-ugostiteljska škola
kuhar
Moto: Samo laganini.
Za 10 godina: Kao profesionalni kuhar.
Neobična želja: Proputovati svijet.
Hobi: vožnja motora
* Nogomet

DAVID JURLINA

Živogošće
Pomorska škola
pomorski nautičar
Moto: Carpe diem.
Za 10 godina: Na brodu.
Neobična želja: Da hrvatski ne bude na maturi.
Hobi: kupanje u moru
* Nogomet

MARKO SERŠIĆ

Baška, o. Krk
Pomorska škola
ribarsko-nautički tehničar
Moto: Radi ono što voliš i nećeš raditi niti jedan dan u životu.
Za 10 godina: Vidim se kao ostvareni stručnjak u svom zanimanju.
Neobična želja: Skok iz aviona.
Hobi: gaming, planinarenje i ribolov
* Eko sekcija

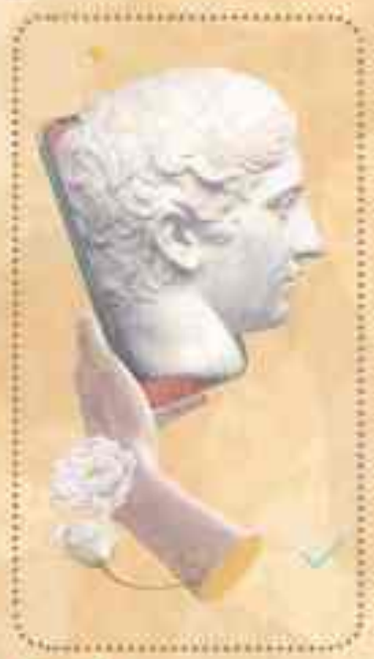

MIRO ČEPO
Knin
Ekonomska i upravna škola
ekonomist
Moto: Ne daj smrti da nađe pukotinu.
Za 10 godina: U svom glazbenom studiju.
Neobična želja: Popeti se na Mount Everest.
Hobi: pisanje pjesama, pjevanje i gluma
* Novinarska, kreativno pisanje, dramska i recitatorska sekcija

TONKO ANTICA
Lastovo, o. Lastovo
Elektrotehnička škola
elektrotehničar
Moto: A što ću ti reć, to je to.
Za 10 godina: U Mihajla pa u bošak.
Neobična želja: Dobiti turnir u biljaru.
Hobi: Sviranje harmonike i kolendavanje.
* Badminton

PAVEL PARADŽIK
Ljubuški, BiH
Elektrotehnička škola
tehničar za računalstvo
Moto: Psi laju, karavane prolaze.
Za 10 godina: Sretan sa ženom i djecom.
Neobična želja: Osvojiti titulu sa Hajdukom.
Hobi: teretana i nogomet

4.b ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJ IVICA ŠKORIĆ, mag. cin.

VALENTINO PAIĆ PERŠIN
Lastovo, o. Lastovo
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
grafički tehničar pripreme
Moto: Get rich or die trying.
Za 10 godina: Daleko.
Neobična želja: Vladati svijetom.
Hobi: glazba (produciranje)

NINO MARTINIĆ
Pučišća, o. Brač
IV. gimnazija Marko Marulić
Opća gimnazija
Moto: Nije važno koliko puta padneš, već koliko puta ustaneš.
Za 10 godina: Na poslu, u Zagrebu.
Neobična želja: Spriječiti Valantina u osvajanju svijeta.
Hobi: praćenje sporta, glazba i druženje

TINO KUŠČEVIĆ
Nerežišća, o. Brač
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
web programer
Moto: Polako, ima vrimena.
Za 10 godina: Na poslu kod kuće, s dobrom plaćom.
Neobična želja: Pogledati utrku F1 uživo sa staze.
Hobi: slagati različite Rubikove kocke
* Šah

JOSIP BATINOVIĆ
Modro Oko, Banja
Obrtna tehnička škola
vodoinstalater
Moto: Nije život jedna žena.
Za 10 godina: Iskusni vodoinstalater sa svojom firmom.
Neobična želja: Osvojiti prvenstvo Hrvatske u futsalu tri puta za redom.
Hobi: futsal
* Nogomet

5. ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJ IVAN SMOLJIĆ, dipl. uč.

NIKOLA AKRAPOVIĆ
Supetar, o. Brač
Graditeljsko-geodetska tehnička škola
tehničar geodezije i geoinformatike
Moto: Mora se jedino umrit.
Za 10 godina: Na Madagaskaru.
Neobična želja: Skočiti iz aviona.
Hobi:igranje nogometa i pikado

IVANO GRANIĆ
Supetar, o. Brač
Pomorska škola
tehničar za brodostrojarstvo
Moto: Uvik može bolje.
Za 10 godina: Na tankeru za LNG.
Neobična želja: Posjetiti New York.
Hobi: teretana i videoigrice

PAULO BATINIĆ
Supetar, o. Brač
Pomorska škola
pomorski nautičar
Moto: Život je onakav kakvim ga napraviš.
Za 10 godina: Kao profesionalni nogometaš.
Neobična želja: Otići na karneval u Rio de Janeiro
Hobi: nogomet i vožnja motora

ANDRIJA DIVIĆ
Imotski
Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku
strojarski računalni tehničar
Moto: Nemoj plaćati drugima za znanje koje možeš steći besplatno.
Za 10 godina: Uspješan inženjer strojarstva.
Neobična želja: Pomoći beskućnicima.
Hobi: videoigre i 3D modeliranje

JOSIP NIKPALJEVIĆ ĆEREZIN
Viganj
Privatna srednja škola Wallner
kuhar
Moto: Ne jedi u restoranu u kojem je kuhar mršav.
Za 10 godina: Osvojiti Michelinovu zvjezdicu.
Neobična želja: Imati kuću za odmor na Lanzaroteu.
Hobi: pjevanje pod tušem

NIKOLA SUMIĆ
Podgora
Prirodoslovna škola
kemijski tehničar
Moto: Teže je odustati nego pokušati.
Za 10 godina: Deset godina iskusniji.
Neobična želja: Moći letjeti.
Hobi: slušanje glazbe

ANTE BARAĆ
Lučane, Sinj
III. gimnazija
prirodoslovno-matematička gimnazija
Moto: Neke prilike dolaze jednom, bolje ih iskoristiti nego kasnije požaliti.
Za 10 godina: Valjda ne na selu.
Neobična želja: Voziti se u vojnom avionu.
Hobi: teretana

MARIN DAMIĆ
Rogotin
Srednja tehnička prometna škola
tehničar cestovnog prometa
Moto: Bolje da te sramota u subotu ujutro nego da ti je dosadno u petak navečer.
Za 10 godina: U polju mandarina.
Neobična želja: Naučiti kineski jezik.
Hobi: futsal
* Nogomet

6.a ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA DENI TUDOR, prof.

ADRIAN DUJAM JAKIR
Brela
I. gimnazija
jezična gimnazija
Moto: Ma pusti, bit će bolje.
Za 10 godina: Daleko od Dalmacije.
Neobična želja: Izgraditi svoj kafić.
Hobi: ronjenje i plivanje
* Novinarska sekcija

"Ne gledaj u svoja stopala da vidiš radiš li to kako treba. Samo pleši."

Anne Lamott

ANDREO HULJIĆ
Stari Grad, o. Hvar
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
web programer
Moto: Tutto passa.
Za 10 godina: Ispod sunca zlatnoga.
Neobična želja: Gledati derbi na La Bomboneri.
Hobi: boks

LOVRO SMILOVIĆ
Katuni, Šestanovac
Obrtna tehnička škola
automehaničar
Moto: Pun gas prema snovima.
Za 10 godina: U svom autoservisu.
Neobična želja: Biti mehaničar Formule 1.
Hobi: vožnja motora
* Tehnička sekcija

6.b ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJ GORAN SAMARDŽIĆ, prof.

MARIN DOMINOVIĆ
Slime
Pomorska škola
tehničar za brodostrojarstvo
Moto: Možeš imat moje tijelo, ali dušu ne.
Za 10 godina: Moje ime na glasačkom listiću.
Neobična želja: Postati ministar turizma i sporta.
Hobi: baseball i proučavanje politike
* Dramska i recitatorska sekcija, šah, folklor i fitness-workout

ROKO ZELIĆ
Brela
III. gimnazija
prirodoslovno-matematička gimnazija
Moto: E pa šta? (ponekad najbolji odgovor)
Za 10 godina: Uspješan paleontolog.
Neobična želja: Otkriti novu vrstu dinosaura.
Hobi: Pisanje i crtanje
* Dramska i recitatorska sekcija, novinarska sekcija i folklor

MARTIN RAKO
Zagvozd
Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku
strojarski računalni tehničar
Moto: Budi pametan, a pravi se blesav.
Za 10 godina: S puno posla u strojarstvu.
Neobična želja: Osvojiti 14 najviših planinskih vrhova na svijetu.
Hobi: Igranje nogometa i boks
* Tehnička sekcija, nogomet i košarka

ANTONIO CAREVIĆ
Baška Voda
Srednja škola Dental centar Marušić
dentalni tehničar
Moto: Da bi uspio, moraš pokušati.
Za 10 godina: Kao uspješni umjetnik.
Neobična želja: Stvarati crtane filmove.
Hobi: crtanje i teretana
* Fitness-workout

NIKOLA MARINELIĆ
Gornji Humac, o. Brač
Elektrotehnička škola
tehničar za elektroniku
Moto: Gađaj zvijezde pa ako padneš sletjet ćeš na oblake.
Za 10 godina: Vozim oldtimer-a Porshea 944 po Makarskoj rivijeri.
Neobična želja: Imati kolibu na vrhu planine.
Hobi: teretana i učenje raznih zanata
* Dramska i recitatorska, tehnička, eko, folklor, odbojka, badminton i fitness-workout

STIPE BAUK
Pučišća, o. Brač
Pomorska škola
pomorski nautičar
Moto: Bolje dvi male nego jedna velika.
Za 10 godina: Plovim i šolde lovim.
Neobična želja: Pronaći naftu u svome vrtu.
Hobi: fraja na kominu

ANTE GALOVIĆ
Milna, o. Brač
Tehnička škola za strojarstvo i mehatroniku
tehničar za mehatroniku
Moto: Glavom kroz zid pa šta bude.
Za 10 godina: Miljama od kopna.
Neobična želja: Roniti s morskim psima.
Hobi: teretana i ribolov

7.a ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA ANTEA MARUNICA, prof.

NIKOLINA MASLOV
Katuni, Šestanovac
Obrtnička škola
frizerka JMO
Moto: U tišini molitve rađa se čudo.
Za 10 godina: Gdje god me život odnese.
Neobična želja: Biti muško na jedan dan.
Hobi: pikado i kartanje
* Badminton

DINA BOŽIKOVIĆ
Stari Grad, o. Hvar
III. gimnazija
prirodoslovno-matematička gimnazija
Moto: Ako mogu sanjati, mogu i ostvariti.
Za 10 godina: Kao profesorica matematike.
Neobična želja: Živjeti vječno.
Hobi: slušanje glazbe
* Dramska i recitatorska sekcija

"Jer veliko se ne događa samo putem impulsa, već je slijed malih stvari koje se spajaju."

Vincent van Gogh

8.a ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA ŽELJANA PUIZINA, prof.

EVA CAPKOVIĆ
Pučišća, o. Brač
I. gimnazija
jezična gimnazija
Moto: Jošua 1:9
Za 10 godina: U diplomaciji.
Neobična želja: Proputovati vlakom cijelu Transsibirsku prugu.
Hobi: slušanje glazbe i putovanja

BARBARA DUGI
Marina
III. gimnazija
prirodoslovno-matematička gimnazija
Moto: "Gdje god te život nosi, uvijek moraš znati ko si."
M. P. Thompson
Za 10 godina: Radim u struci.
Neobična želja: Naučiti pet jezika.
Hobi: sviranje klavira

SARA EMUŠI BENJAK
Hvar, o. Hvar
III. gimnazija
prirodoslovno-matematička gimnazija
Moto: "Jer sve prolazi, ostaje samo u nama. U srcima, u umu i fotoalbumu." TBF
Za 10 godina: Putujući svijetom u nekom kamperu.
Neobična želja: Posjetiti svaku državu svijeta.
Hobi: robotika

SARA HUDOVERNIK
Baška Voda
Srednja škola Dental centar Marušić
fizioterapeutska tehničarka
Moto: Ne vozi brže nego tvoj anđeo čuvar može letjeti.
Za 10 godina: Kao uspješna fizioterapeutkinja.
Neobična želja: Imati auto iz snova.
Hobi: stolni tenis
* Stolni tenis

8.b ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA MARIJA KALPIĆ, prof.

NIKA JELAŠ

Makarska
Prirodoslovna škola
prirodoslovna gimnazija
Moto: Nemamo sve odgovore, al' sve nam je jasno.
Za 10 godina: Na Islandu.
Neobična želja: Popeti se na Mount Everest.
Hobi: trčanje i čitanje.
* Badminton

MATEA MARŠIĆ

Donji Proložac
Zdravstvena škola
medicinska sestra opće njege
Moto: Sve se događa s razlogom.
Za 10 godina: Vidim se kao ispunjena osoba, zadovoljna i sretna privatno i poslovno.
Neobična želja: Željela bi živjeti tako da se jednog dana ponosim svakom svojom odlukom.
Hobi: slušanje glazbe
* Ručno stvaralaštvo

"Nema veće radosti nego prevladavanje izazova na putu prema gore."

Michelangelo

NIKOLINA RADOVIĆ

Sinj
Zdravstvena škola
fizioterapeutska tehničarka
Moto: Ne traži izgovore, traži način.
Za 10 godina: Radiolog i šminker.
Neobična želja: Proći maturu iz matematike.
Hobi: šminkanje
* Ručno stvaralaštvo

9.a ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA TEA ORA, prof.

MARIJA KOJUNDŽIĆ

Knin
Obrtnička škola
modna tehničarka
Moto: Ako ćeš ti, onda ću i ja.
Za 10 godina: Na putu oko svijeta.
Neobična želja: Položiti maturu i naučiti što više jezika.
Hobi: crtanje i planinarenje
* Badminton i ručno stvaralaštvo

MIRJANA UJDUR

Metković
Zdravstvena škola
farmaceutska tehničarka
Moto: Budi ono što je najteže, budi čovjek.
Za 10 godina: Ostvarena u karijeri i u životu koji volim.
Neobična želja: Proputovati svijetom.
Hobi: spavanje i ispijanje kave na suncu
* Odbojka

GABRIELA RADIĆ

Marina
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
dizajnerica unutrašnje arhitekture
Moto: Balans u životu je držat' kavu u jednoj ruci, a nadu u drugoj ruci.
Za 10 godina: Uspješna.
Neobična želja: Proputovati svih sedam kontinenata.
Hobi: kuhanje i puzzle

MARTA RAKUŠIĆ

Vrgorac
Zdravstvena škola
medicinska sestra opće njege
Moto: Vjeruj da možeš i već si na pola puta.
Za 10 godina: S ispunjenim ciljevima i mirnim načinom života.
Neobična želja: Razgovarati sa životinjama.
Hobi: čitanje
* Ručno stvaralaštvo

KLARA VOLAREVIĆ

Prud, Metković
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
web programerka
Moto: Život je šah.
Za 10 godina: Na putovanju.
Neobična želja: Govoriti sve jezike.
Hobi: trening i kuhanje

KLARA MIHALJEVIĆ

Vrgorac
Zdravstvena škola
zdravstveno-laboratorijska tehničarka
Moto: Ne bojte se što drugi misle jer oni rijetko uopće misle.
Za 10 godina: U pozitivnom okruženju s uspješnom karijerom.
Neobična želja: Posjetiti sve države svijeta.
Hobi: slušanje glazbe

MIA ŠUNJIĆ

Rogotin
Škola likovnih umjetnosti
industrijska dizajnerica
Moto: Sanjaj veliko. Napravi veće.
Za 10 godina: Kao uspješna arhitektica.
Neobična želja: Posjetiti većinu država svijeta.
Hobi: crtanje i spavanje
* Ručno stvaralaštvo

"Želja da budeš netko drugi je traćenje samog sebe."

Kurt Cobain

9.b ODGOJNA SKUPINA - ODGAJATELJICA MIA CVITKOVIĆ, prof.

LEA MILIĆ

Dubrovnik
Prirodoslovna škola
kemijska tehničarka
Moto: To je problem za ponedjeljak.
Za 10 godina: U farmaceutskoj industriji.
Neobična želja: Preseliti se u Norvešku.
Hobi: gledati filmove s Agi
*** Odbojka**

AGATA ŠTAJCER

Kutina
Zdravstvena škola
farmaceutska tehničarka
Moto: Ma stignem.
Za 10 godina: Kod Moćana na ručku.
Neobična želja: Da više nikad ne moram fenirati kosu.
Hobi: gledati filmove s Leom

MERI MILETIĆ

Vela Luka, o. Korčula
Zdravstvena škola
medicinska sestra opće njege
Moto: Damatinac sam, tu sam rođen ja.
Za 10 godina: Na rivi di se slavi naslov.
Neobična želja: Proputovati svijet.
Hobi: ići na Hajduka i druženje s prijateljima
*** Folklor i stolni tenis**

TEA KNEŽEVIĆ

Tribunj
Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju
grafička urednica dizajnerica
Moto: When in doubt just >:3c
Za 10 godina: U Francuskoj kao freelancer.
Neobična želja: Naučiti interslavenski jezik.
Hobi: crtanje i igranje igrica
*** Glazbena sekcija**

MAJA ZOVKO

Metković
Škola likovnih umjetnosti
fotografska dizajnerica
Moto: Što je svijet bez pjesnika? Samo svijet.
Za 10 godina: U svom ateljeu.
Neobična želja: Da moja djela budu vrijedna.
Hobi: otkrivanje vlastitog potencijala
*** Novinarska sekcija**

AKO ŽELIŠ POKRENUTI SVIJET, PRVO POKRENI SEBE!

Svi mi, počevši od djece pa sve do starijih, možemo reći da je svijet jedno čudnovato mjesto puno dobrih stvari, ali i onih loših. Kada su te negativne stvari prisutne u većoj mjeri, bilo da se radi o ekonomskoj krizi, zagađenju okoliša ili nekakvom nemoralnom djelovanju u manjem ili većem krugu ljudi, složit ćemo se da nešto treba promijeniti kako bi svijet učinili kvalitetnijim mjestom. Tu se sad postavljaju brojna pitanja: Kako to napraviti? Kojim sredstvima? Što treba zapravo promijeniti, odnosno pokrenuti? Odgovor na sva ova pitanja je jako jednostavan. Naime, da bi se svijet pokrenuo na bolje, treba se onda pokrenuti i društvo na bolje. Ali kako pokrenuti društvo? Na ovo pitanje se može odgovoriti nadovezivanjem sljedećeg: Tko pripada društvu? Pa pripadamo svi mi. Ja pripadam, ti pripadaš, on ili ona pripada. Svaki pojedinac pripada društvu i pokreće ga. Ali kako? Svojim postupcima, odgovornošću i voljom. Ako radiš nešto što je dobro za zajednicu i svijet, s vremena na vrijeme dobit ćeš podršku drugih ljudi koji će ti se pridružiti. Uzalud je pričati o pokretanju svijeta ako ne pripadaš onima koji ga žele pokrenuti tako što pokreću prvo sebe. Vjerujemo kako se nema smisla trgnuti ako ne možemo spasiti čitav svijet u mahu. Ali zaboravljamo da i jedno malo dobro djelo, pozitivan pomak ili spašavanje pojedinca može uistinu promijeniti planetu. Pa i ako smo samo jedno biće usrećili i "spasili" zar to zapravo nije mnogo? Zamislite kada bi svi tako razmišljali i kada bi krenuli od sebe i vlastitog okruženja? Pa gdje bi nam bio kraj? Zato treba imati volju, ali često i nekakav dišpet da se čovjek trgne. Besmisleno je gunđati i prepustiti se mizantropskom pesimizmu. Treba uzeti u obzir i odgovornost za posljedicu svog nedjelovanja. Ako svijet postane nesigurno mjesto koje izaziva strah i sumnje među ljudima, znaj da si ti odgovoran za to zbog svog "neću" ili "ne mogu" ponašanja, iako si u teoriji htio da se svijet promijeni. Bitna je praksa. Ako želiš bolji svijet, onda ti budi bolji. Budi uzor, primjer kojega će drugi pratiti.

Nino Martinić

Dragi maturanti,

čestitamo vam na završetku vašeg srednjoškolskog obrazovanja! Pred vama su brojni izazovi i nove prilike da pokažete svijetu što sve jeste, što znate i možete. Budite optimistični i sanjajte velike snove. Razlika između mogućeg i nemogućeg krije se u tome što je za nemoguće potrebno imati malo više vjere. Potražite je u sebi kako biste kroz život ostvarili ono najbolje.

Vaši odgajatelji

Spoj ekologije i umjetnosti, poznat kao ekoumjetnost, uključuje kreativnost za podizanje svijesti o zaštiti okoliša i održivom razvoju. Tijekom dvije akcije koje smo proveli u našem domu, transformirali smo pronađeni otpad u malo umjetničko djelo i obnovili dotrajali namještaj.

OTPAD POSTAO UKRAŠENA JELKA

Materijalima koji su predviđeni za otpad uvijek možemo dati šansu za novi život. Tako je i naša skupina entuzijasta u sklopu eko sekcije uz malo više volje i kreativnosti pokušala ispitati što sve može napraviti od onog što smo imali: neispravne žarulje, komade tanke žice, stiradur ploče, ambalažu od jaja, PVC cijev i komad daske. Uz nešto boje i malo više uloženog vremena nastala je okićena božićna jelka. A zamislite, sve je ovo moglo završiti u smeću! Zato uvijek razmislite kako biste mogli na kreativan način iskoristiti otpad i tako smanjiti njegovu količinu u prirodi.

NOVO RUHO STARIH STOLICA

Stolice u dnevnom boravku 9. kata dugi niz godina strpljivo su čekale su na restauraciju, a onda su učenice uzele stvar u svoje ruke. Vođene savjetima i podrškom odgajateljice, dale su sebi zadatak osvježiti drvene konstrukcije stolica i tapeciranjem obnoviti njihova dotrajala sjedišta.

Odlučile su se za tehniku tapeciranja kako bi im produljile vijek trajanja i tako smanjile količinu glomaznog otpada. U kratkom vremenu, uz puno truda i pažnje, uredile su stare stolice, i tako sačuvale novac i okoliš.

Ljiljana Krističević:

OD MORSKIH DUBINA DO OPERNIH VISINA

Razgovorao: **Roko Zelić**

U ovogodišnjem izdanju Ćakule predstavljamo učenicu 7.b odgojne skupine, Ljiljanu Krističević. Mnogi od vas već je zasigurno poznajete, u Domu je prepoznata po svojim mnogobrojnim talentima. Tu su još raznorazne zanimljivosti kojima ispunjava svoje slobodno vrijeme. Što nam je sve naša Lile otkrila o sebi, pročitajte u nastavku.

1. Za početak, možeš li se predstaviti?

Dolazim iz Orebića s poluotoka Pelješca, ili kako mi kažemo, *Pelisca*. Orebić je mjesto pomoraca, što mu je i drugo ime, pa sam zato cijeli život povezana s morem i brodovima. Pohađam Pomorsku školu Split, smjer ribarsko-nautičarski tehničar.

2. Zbog čega si se odlučila baš za Pomorsku školu i to upravo za to usmjerenje?

Odabrala sam je zbog moje povezanosti s pomorstvom, cijeli se život bavim svime vezanim uz more. U mojoj obitelji ima mnogo pomoraca pa sam se odlučila baviti time. Smjer sam odabrala iz ljubavi prema moru, ribarstvu i ekologiji.

3. A čime se baviš u slobodno vrijeme?

U slobodno se vrijeme bavim mnoštvom toga. Kao prvo, učlanjena sam u klub *Peliška* jedra koji djeluje na našem najdražem poluotoku Pelješcu. Bavim se i ronjenjem na dah kao i na boce, sportskim ribolovom i općenito ribarstvom. Sudjelovala sam na raznim akcijama čišćenja mora i obala.

4. Koji ti je najveći ulov?

Moj je trenutačni kapitalac, ako zanemarimo tone izvađenog otpada, zubatac od jednog kilograma. Nadam se da će u budućnosti uplivati i koji veći.

5. Što ti je od toga zapravo omiljeni hobi?

Od svega toga najdraže mi je definitivno ronjenje na boce. Kada zaronim, osjećam se kao morska vila u svom svijetu. U morskim plavetnilu zaboravljam na brige i ulazim u fascinantni svijet riba. Uz to što je umirujuće i ugodno još je i poučno. Kada ronim mogu naučiti mnogo više nego što bih naučila u školi. Sljedeće po redu najdraže bilo bi ronjenje s puškom. Ali ne brinite, kao osviješteni ekolog imam

Pred kamerom kao prava morska zvijezda

Operaaaaaaa

dozvolu, haha. Za takvo mi ronjenje pomaže to što imam 40 % veća pluća od svojih vršnjaka.

6. Koje tradicije njeguješ u svome rodnome mjestu?

Meni je tradicija izuzetno bitna, cijeli život obitelj me uči da tradiciju treba poštivati i njegovati. Sudjelujem u folklornoj skupini Poloneza kao pjevačica i plesačica. U njoj djeluje i cijela moja obitelj. Naš se ples zove *Kapetanski ples*. Tu našu tradiciju volim prenositi i na *furešte*, kojih ima krcato jer je Orebić turističko mjesto. Premda su ponekad malo dosadni, koji *dolor* uvijek dobro dođe. Zato sam se okušala u poslu vodiča, kako bih što više ljudi mogla upoznati s našom bogatom tradicijom. Uz folklornu skupinu još pokušavam sačuvati i druge tradicijske običaje poput pletenja maslina i palmi za Cvjetnicu.

Kad pjevam duša se raduje

7. Koliko ti vjera znači u životu?

Kratak i jednostavan odgovor - sve. Svaku poteškoću u svome životu prebrodila sam svojom vjerom. U trenutcima kada sam pomislila da su mi sve lađe potonule, prepustila sam sve Bogu koji mi je uvijek na prvome mjestu. Zapamtite, Njemu ništa nije nemoguće, koliko god teško izgledalo. Inače, volim ići na hodočašća te duhovne obnove. Bila sam na dva planinarska križna puta, na Lastovu i na Korčuli, a ove će se godine održati baš na Pelješcu. Također sam sudionica Skupa hrvatske katoličke mladeži.

8. Sudjeluješ li aktivno u svojoj župi?

Naravno, moja je župa Pomoćnica kršćana, Orebić. U njoj aktivno sudjelujem kad god mogu. Pjevam psalme tijekom mise, u pučkom sam zboru i jedno vrijeme sam vodila dječji zbor. Ako ikada zatreba moja pomoć u organiziranju bilo kakvih događanja, uvijek sam na raspolaganju.

9. Čuo sam da sudjeluješ u mnogim domskim sekcijama, u koje si sve uključena?

Tako je, sudjelujem u mnogim sekcijama. Prvi je, naravno, folklor kojim se bavim i u rodnom kraju

Nije zubatac, ali može proći

što sam već spomenula. Sudjelujem također na dramsko-recitatorskoj sekciji i glazbenoj sekciji. S *dramskom* sam već glumila u više predstava, a ove godine osim predstave, pripremam i recitaciju. Te su sekcije proteklih godina imale dobre plasmane i na regionalnim i na državnim Domijadama pa se nadam dobrom uspjehu i ove godine.

10. Baviš li se aktivno pjevanjem? Tu je zasigurno od pomoći tvoj veći kapacitet pluća.

Već se dugo bavim pjevanjem. Pohađala sam Osnovnu glazbenu školu Orebić, smjer violine, gdje mi je mentorica bila Simona Belotti. Također sam prošla dva razreda pripremne u Glazbenoj školi Josip Hatze Split uz pratnju mentorice Sanje Erceg Vrekalo, a u smjeru opernog pjevanja.

Čišćenje mora

Osim u crkvenom zboru i na sekciji, pjevala sam i u HNK. Kazalište rado posjećujem i kao gledateljica. U publici je ipak manje stresiranja nego na daskama, haha.

11. Čime si se predstavila u HNK?

Pjevala sam u *Filharmoniji budućnosti*. Pjevati u HNK bila je ogromna čast, baš sam zadovoljna nastupom. Iako smo mi pjevači inače samokritični, mislim da sam to maherski odradila.

12. Jesi li gdje putovala?

Kako ne? Posjetila sam razna mjesta, ali čitateljima će se najviše dojmiti moje putovanje u Europski parlament u Strassburgu. Tamo sam išla kao predstavnica školske ekološke grupe Zdravo more pa sam s učenicima drugih država vodila debatu o važnosti očuvanja morskog života i čistoće mora.

13. Vidim da ti ekologija mnogo znači, odakle potječe ta velika ljubav?

Od ranog djetinjstva su me roditelji učili kako imamo samo jedan svijet za koji se trebamo brinuti. Ekologija mora posebno mi je važna budući da cijeli život živim na obali.

14. Kakvi su ti planovi (za budućnost)?

Ne gledam predaleko u budućnost, nastojim se više fokusirati na trenutak. Međutim, u bliskoj budućnosti vidim se na fakultetu biologije i tehnologija mora ili na glumačkoj akademiji, a u slobodno vrijeme zasigurno duboko pod morem, haha.

15. Što poručuješ čitateljima Beside?

U današnjem svijetu, kakav god da jest, uvijek činite onako kako biste htjeli da drugi čine vama. Otkrivajte svoje talente i radite na njima. Svaki izlazak sunca je prilika za nove pustolovine. Dopustite da vaš osmijeh promijeni svijet, ali ne dajte da svijet promijeni vaš osmijeh.

Tetka nadzire situaciju

UTRKA

Autorica stripa: **Maja Zovko**

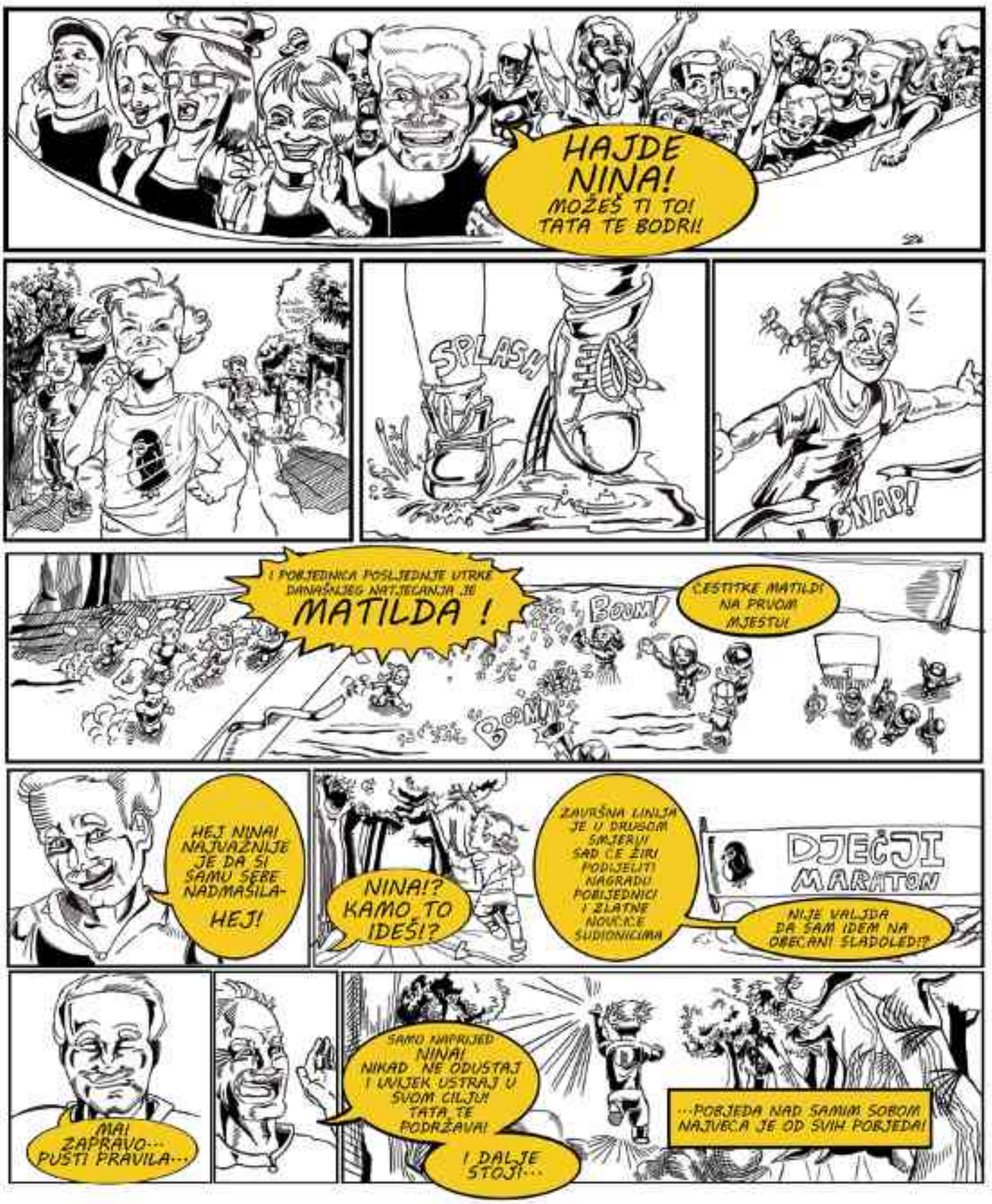

ADRENALINSKI VIKEND PREPUN IZAZOVA

Sanjamo o putovanjima i avanturama koje ćemo nositi sa sobom sve dane života svoga. Za ostvariti takav životni *jackpot* dovoljno je upisati se u đački dom. Projekt iskustvenog učenja je realiziran od 2. do 5. listopada 2025. Putovalo je 9 učenica i 6 učenika, ravnatelj te odgajatelji Željana Puizina i Ivica Škorić.

Prilog pripremila: **Gabriela Poslon, prof.**
Dom učenika Ugostiteljsko-turističke škole Osijek

Učenici doma Ugostiteljsko-turističke škole godinama ostvaruju svoje snove živopisnim putovanjima u Dalmaciju, potom smješteni u Učenički dom Split kao polazišnu točku za realizaciju silnih želja i ideja. Bez dobre logistike i suradnje domova, putovanje praćeno zdravom dozom adrenalina nemoguće je ostvariti. Ipak, posjet Učeničkog doma Split Osijeku potvrdio je da Slavonija i Baranja odišu neotkrivenim uglovima i doživljajima skrivajući potencijal kojeg vrijedi istražiti i razotkriti. Izazove koje su učenici Dalmacije imali u svojim očekivanjima trebalo je složiti kroz gusto složen raspored doživljaja, edukacija, zajedničkog rada i druženja, a sve to trebalo je stati u jedan produženi vikend.

Početkom listopada, između dva kišna razdoblja, otvorilo se plavetnilo neba i ugodno je jesensko sunce dodalo notu optimizma da će Splićani uspjeti u svakom predviđenom pothvatu. Učenici su iz Splita doputovali u Vukovar u četvrtak i te su iste večeri u odličnoj interakciji s učenicima Učeničkog doma Vukovar pokazali znanje te su uzeli pobjedu u Kvizorami. Zgoditak je postao pozadinska tema dok su u fokusu bila nova poznanstva, zabava i veselje mladih iz dijametralno suprotnih krajeva domovine.

U petak nakon doručka, Splićani su s učenicima doma Ugostiteljsko-turističke škole Osijek krenuli u Prezentacijsko-edukacijski centar Tikveš. Skriven u šumi, on tako otkriva tajne iz bogate prošlosti ovog čarobnog mjesta, mnoge povijesne, geografske i biološke znamenitosti. Oduševljenje multimedijskim prikazima u centru Tikveš nisu skrivali ni učenici ni profesori. Jedno prijepodne prekratko je za apsolvirati sve što ovaj centar nudi posjetiteljima. Zeleno okruženje te prašuma usred močvare očarali su učenike koji su stigli s mediteranskog plavetnila.

Nakon gostoprimstva u Učeničkom domu Vukovar, slijedila je posjeta, obilazak i upoznavanje sa životom u ženskom đačkom domu, tzv. SĐD Osijek gdje ih je dočekao srdačan prijem, bogat ručak, rađanje novih prijateljstava i kratko

druženje. Učenici Doma Ugostiteljsko-turističke škole neizostavno, svake godine, prilikom posjete Učeničkom domu Split sudjeluju u radu za opće dobro. Doći izdaleka i ostaviti svoj otisak posebna je radost i zadovoljstvo učenicima. Jednako tako, iskazana je želja učenika iz Splita da se *revanširaju* te ostave svoj trag u nepoznatom gradu. Prema dogovoru s Gradom i Gradskim kvartom Mačkamama dogovorena je akcija renoviranja starih klupa u istoimenom parku. Gradska četvrt osigurala je brusni papir i lazuru, a učenici Ugostiteljskog doma pridružili su se ovom velikom zahvatu koji je u kratkom vremenu donio vidljive promjene u parku i zasigurno produžio vijek trajanja starih klupa. Kamera Slavonske televizije, kojoj ništa nije uspjelo promaknuti, zabilježila je nevjerojatnu revitalizaciju klupa kojoj su svjedočili i brojni građani promatrajući u nevjerici s koliko preciznosti i zanosa rade ove složne ruke. U prolazu parkom našli su se i bivši župan te predsjednik Gradske četvrti Mačkamama koji nisu krili oduševljenje, a cijelu ekipu su počastili sokovima u samom dvorcu Mačkamama. Lazura koja se našla pod noktima nije smetala da učenici nakon uspješno obavljenog posla u istom parku zaigraju hokej na travi.

Učenici Ugostiteljskog doma su otišli, a učenici Učeničkog doma Split još jednom su promijenili smještaj i prenoćište u

Učenički dom Hrvatskoga radiše Osijek. Iako posve svjesni da ih čeka izazovna subota, večer su proveli u Tvrđi jer, koje li sreće, u Osijeku se održavala manifestacija „HeadOnEast", dakle vrhunska ponuda hrane, pića i dobre glazbe, kao i šušur i euforija u svakom kutku ovog starog grada.

Već sklopljena prijateljstva između učenika Ugostiteljskog doma i Splićana produbila su se na ranojutarnjoj biciklijadi na relaciji Osijek – Kopački rit. Stigla je subota, poznata kao dan za adrenalin u Baranji. Osijek, bogat brojnim biciklističkim stazama, osigurava ugodnu i sigurnu vožnju poveće grupe učenika, profesora i ravnatelja. Sunce je svakim satom podizalo temperaturu zraka. Najvažnije je da su komarci završili sezonu te su zajedno nesmetano stigli na uređenu drvenu šetnicu iznad močvara Parka prirode Kopački rit. Među učenicima ima mnogo sportaša, ali priznali su kako je ovaj vikend bio na razini žešćih treninga. Mi smo ponosni jer nitko nije odustao i jer su svi đaci bili neumorni i uporni. Biciklijada se prekinula na Biljskom jezeru gdje su se djeca s mora iskušala u prvim zaveslajima po mutnoj vodi jezera. Nakon brojnih pitanja i saznanja o stanovnicima ove vode (zmije, žabe, opasne ribe) udaljili smo se od obale uz hihot, natječući se tko će brže i dalje doći do nedefiniranog cilja.

Tek je odzvonilo podne, a već je iza učenika bilo puno zaveslaja i prolivenog znoja. Nakon veslanja su svi bili visokomotivirani za pomoć u pripremi ručka. Apetit je rastao, a motiviranost nije opadala. Jeo se čobanac. Onaj slavonski, kuhan u kotliću, na vatri, s puno paprike. Učenici iz Dalmacije su čuli za njega, ali nisu znali kakav je to okus u pitanju, nisu tako znali ni vole li ga uopće. Bilo je to novo iskustvo za njihovo nepce, ali i prilika za razvijanje novih kulinarskih umijeća. Nakon svega, naučili su proceduru i recepturu kao i sve tajne kuhanja na otvorenom, uz asistenciju učenika Doma

Ugostiteljsko-turističke škole, koji su u tome već vješti i s tim upoznati, kako im kazuje i samo ime. I dok se čekalo da ručak bude gotov, učenici su se iskušavali u streličarstvu.

Svaka minuta je bila ispunjena. Jedni su vrlo uspješno i precizno pogađali metu, a drugi su se radovali samom napredovanju u ostvarivanju početnih znanja u ovom nesvakidašnjem sportu. Ručak su tako dočekali rasuti po šumarku i livadi uz jezero. Improvizirana blagovaonica okupila ih je oko stolova gdje se moglo čuti bezbroj pohvala za čobanac, novi okus za Dalmatince. Sutradan je odzvonila nedjelja, bližio se rastanak novopečenih prijatelja. Preostalo je bilo zatim druženje u Tvrđi na uz koncert „Prljavog kazališta"

Osobno, ne znam procijeniti koliko ovakva organizacija vrijedi te ima li njen zdravi umor cijenu, ali znam da smisla itekako ima, a njeni plodovi rada nam govore o važnosti suradnje, međuljudskih odnosa, potpore, o veličini uloge profesora-odgajatelja, o tragovima koji će biti vidljivi tek u nekoj budućnosti, možda bližoj, a možda jednom kad posve izblijedi potpis onih koji su tragove rezbarili. Ostat će samo toplo ozračje koje potvrđuje da trebamo kuckati jedni za druge u snazi zajedništva.

POSJET ZAKLADI *BESTIE*

Srednjoškolci Učeničkog doma Split su više puta dokazali kako su spremni pomoći onima kojima je to najpotrebnije. Ovoga puta, svoju dobru volju i slobodno vrijeme udijelili su napuštenim životinjama. No, prije kretanja u takvu avanturu, danima su skupljali donacije za životinje te promišljali što bi jednoj volonterskoj zakladi koja skrbi o psima i mačkama bez vlastitih domova moglo najviše trebati. Proučili su objavljeni popis te vrijedno krenuli sabirati razne potrepštine. Bilo je tu jorgana, metli, ručnika, uzica i hrane, igračaka... Ničeg nije nedostajalo. Nestrpljivo su čekali datum 9. 4. 2025. na kalendaru te s pozitivnom tremom u pratnji odgajatelja i domara, zatrpanih automobila, krenuli ka skloništu.

Prilog pripremila: **Petra Jurić, prof.**

Nismo se stigli niti približiti ogradi, a već se kroz Kaštel Sućurac prosuo gromopucateljan lavež različitih pasmina. S druge strane "granice", negdje među spomenutom bukom krznenih stanovnika ove zaklade, dočekale su nas nasmiješene i pristupačne volonterke. Takav opis ne čudi s obzirom na plemenit rad kojem su posvećene. Najprije smo se prošetali te smo bili popraćeni parom simpatičnih tamnih očiju, iza rešetaka, gdje god bi se okrenuli. Neki psi su nas tek šutljivo, mudro i oprezno promatrali, dok su drugi htjeli iskočiti sebi iz kože od uzbuđenja. Ništa manje nisu bile ushićene ni učenice. Kada je obostrana sreća oko susreta bila odveć neizdržljiva, volonterka koja poznaje ove "beštije" u dušu je odabrala, valjda one najpristojnije, te ih pustila na druženje i slobodno "landranje" oko nas. Štence, upravo one, po sudu naših učenica, najmedenije, smo smjestili u naručja, a veće pse mazili u letu, ovisno kako su nam dopuštali, budući da su bili zaigrani i željni trčanja. Zatim smo se svi zajedno smjestili na klupicu te slušali volonterku kako priča o svom iskustvu i dobrovoljnom radu, psima i njihovoj naravi kao i najčešćim greškama koje ljudi, slučajno ili namjerno, rade u postupanju sa životinjama. Na ovim stranicama možete pronaći

i sličicu koja predstavlja tek dio znanja koje su nam prenijele, a to je tjelesni jezik pasa. Budući da nam oni ne mogu reći kako se osjećaju i o čemu razmišljaju, uvijek je dobro pratiti njihov stav, položaj tijela, repa i ušiju te biti oprezan, naročito pri prvom pristupu. Najviše simpatija je pobrao mladi lovački pas Vinko, prestrašen, ali ujedno i željan ljudskog dodira, nespretan i presretan. Kada smo iscrpili sva pitanja i teme, pozdravili smo se, vratili pse u njihove, nadamo se, tek privremene kućice i pune duše otišli natrag - u naš Dom.

Bilo je lijepo. Lijepo dok vas ne ošine misao kako ove životinje ne dočekuju kući svoga gazdu, ne šetaju možda uvijek do tri puta dnevno te ne znaju za stalni krov nad glavom. Nemaju kome biti odani i ne znaju koliko će još proći dana i noći dok ih netko ne poželi povesti sa sobom, ali ne i vratiti. Ne želite ni čuti što su pojedini sve prošli te im je zaklada Bestie, na koncu, donijela spas. Ako ne možete imati životinju i o njoj skrbiti kako zavrjeđuje, možete uvijek posjetiti ovu vrijednu grupicu ljudi i životinja te im pomoći kako - tako. Definitivno su zauvijek promijenili negativne, otužne i ledene prve asocijacije na spomen same riječi azil jer su nesebičnim duhom i dijeljenjem svog rada preobratili naše emocije iz gorkog u slatko.

ISKUSTVA KOJA MIJENJAJU ŽIVOT

Erasmus+

Tekst napisao: **Marin Dominović**

U vremenu kada mladi sve više traže prilike za osobni razvoj izvan učionice, putovanja postaju jedan od najvažnijih načina učenja i stjecanja životnog iskustva. Upravo takvo iskustvo donosi program Erasmus+, ali i samostalna putovanja koja mladima otvaraju vrata svijeta. Jedan od takvih primjera je i moje sudjelovanje u Erasmus+ razmjenama, kroz koje sam imao priliku upoznati različite kulture i raznolike načine na koje ljudi žive diljem Europe. Tijekom tri razmjene posjetio sam niz europskih država – Francusku, Švedsku, Irsku, Španjolsku, Švicarsku, Austriju i Sloveniju.

Prva dva putovanja, u Francusku i Švedsku, bila su organizirana kroz školske programe i trajala su po tjedan dana. Međutim, treće putovanje donijelo je potpuno novu razinu iskustva. Tijekom tri tjedna samostalno sam organizirao i raspoređivao svoje kretnje, planirao aktivnosti i sudjelovao u edukativnim radionicama. Takav način putovanja zahtijeva odgovornost i snalažljivost, ali istovremeno pruža slobodu koja dodatno obogaćuje cijelo iskustvo. Posebno zanimljive bile su razlike u obrazovnim sustavima između država koje sam posjetio. Tijekom boravka u Francuskoj primijetio sam da nastava započinje u 9 sati ujutro. Francuski školski sustav primjenjuje ocjenjivanje od 0 do 20, pri čemu je 10 najmanja prolazna ocjena. Pri ulasku u školu, učenici se moraju identificirati personaliziranom učeničkom iskaznicom. Školske zgrade su znatno veće nego kod nas i više podsjećaju na fakultete nego na srednje škole. U njih svaka regija ima svoj kalendar školske

Erasmus+ u Švedskoj

Zima u Parizu

Cijeli svijet u jednoj osobi

godine pa tako školski praznici u svakom dijelu Francuske nisu u isto vrijeme.

U Švedskoj obrazovni sustav ima neke vrlo zanimljive odredbe. Učenici s navršenih 14 godina mogu polagati za vožnju automobila, ali s ograničenjem brzine od 40 km/h, do 17. rođendana. Inače, u školama imaju nastavne predmete kao što su kuhanje, šivanje i ručno stvaralaštvo, što pokazuje koliki se naglasak stavlja na praktične životne vještine kao i kreativnost.

Posebnu vrijednost ovim putovanjima daju, naravno, i ljudi koje upoznamo. Tijekom razmjena stekao sam brojna nova prijateljstva, a jedno od njih preraslo je u nešto više. Naime, upravo na Erasmus+ programu sam upoznao svoju djevojku. Povratak u Francusku nakon dvije godine dodatno je pokazao koliko su takve veze snažne jer me tamo ponovno dočekala obitelj kod koje sam ranije boravio. Premda su europska putovanja ostavila na mene snažan dojam, iskustvo koje se posebno izdvaja dogodilo se izvan granica Europe. Putovanje na Filipine, gdje sam sa svojom obitelji proveo jedan mjesec, donijelo mi je potpuno drugačiju perspektivu. Posjetio sam područje glavnog grada Manila i imao priliku iz prve ruke upoznati način života koji se u mnogočemu razlikuje od europskog. Jedan od zanimljivijih detalja s tog putovanja bio je posjet jednom od najvećih trgovačkih centara na svijetu – toliko velikom da unutar njega prometuje autobus kako bi posjetitelji mogli lakše prelaziti udaljenosti. Razlike na Filipinima su vidljive i u obrazovnom sustavu. Učenici moraju ostvariti najmanje 75 % uspjeha na ispitu kako bi dobili prolaznu ocjenu, što zahtijeva kontinuiran rad i trud tijekom cijele godine. Takav sustav razlikuje se od našeg i pokazuje koliko pristupi obrazovanju mogu biti različiti diljem svijeta.

S obitelji, Rizalov park u Manili

No, mnogo važnije od samih razlika bilo je upoznavanje lokalne kulture i ljudi. Unatoč drugačijem načinu života, Filipine i Hrvatsku povezuje katolička tradicija. Ljudi su iznimno otvoreni i gostoljubivi te s radošću dočekuju turiste što pokazuje koliko im je važna povezanost s ostatkom svijeta. Ovakva putovanja su mi omogućila da izađem iz vlastite zone komfora i doživim svijet iz potpuno drugačije perspektive. Istražujući nove kulture i stilove života stekao sam mnoga iskustva koja su me oblikovala i učinila spremnim za buduće izazove.

Mladima treba pružiti što više prilika za putovanja i međunarodna iskustva jer, kako se često kaže, svijet je najbolja učionica. A oni koji ga istraže na vrijeme, nose sa sobom znanje i uspomene koje traju cijeli život.

Nova godina u Irskoj

Mall of Asia

‘OĆEMO BACIT’ ĐIR?

Ovo su riječi kojima smo naše nove učenike izazvali na zanimljivu avanturu. Ponuđena radionica istoimenog naziva ‘Oćemo bacit’ đir?, osmišljena je kao interaktivna igra u duhu tradicionalnog lova na blago. Cilj radionice bio je jednostavan: omogućiti novim učenicima da upoznaju Split na zanimljiv, pamtljiv i zabavan način, ali i da se putem timskog rada bolje međusobno upoznaju i razviju osjećaj pripadnosti grupi.

Tekst pripremila: **novinarska sekcija**

Znamo dobro da dolazak učenika u novi grad i polazak u srednju školu mogu biti istovremeno i uzbudljivi i pomalo zastrašujući. Puno toga je novo – dom, grad, lica, pravila – i potpuno je normalno osjećati se pomalo izgubljeno i prestrašeno. Međutim, upravo u svim tim novinama krije se prilika za avanturu, stjecanje novih znanja i iskustava, sklapanje lijepih prijateljstava i otkrivanje novih mjesta koja će im prirasti srcu. A to su im voditeljice odlučile i dokazati!

Sve će se blago u pepeo pritvorit,
samo će kamen istinu zborit.
Istraži dvor, otvori te skale,
u njima spavaju priče i kale.
Jakša Fiamengo

Radionica je započela okupljanjem kod fontane u Đardinu gdje su psihologinja Ana Lušić i pedagoginja

Marina Rančić srdačno dočekale skupinu novih učenika. Predstavljanje, osmijesi, dobra *vibra* i doza uzbuđenja brzo su razbili led i stvorili prijateljsku atmosferu među svim prisutnima. Nakon podjele u timove i prijave u mobilnu aplikaciju Goosechase u kojoj je napravljena interaktivna igra, učenici su krenuli u pravu istraživačku avanturu po centru Splita.

U igri su im se pokazivali tragovi (slike, zagonetke, mozgalice) koji su ih vodili do kultnih lokacija u gradu. Na svakoj od njih trebali su izvršiti mini izazov: napraviti grupnu fotografiju ili pronaći informaciju koja se skriva negdje na toj lokaciji. Primjerice, učenici su za zadatak imali osmisliti zabavnu, kreativnu *fotku* sa zvonikom sv. Duje, potom otkriti ime jedne od najstarijih knjižara na svijetu koja se skriva na Narodnom trgu, otkriti imena mladića i djevojke, odnosno poznatog splitskog ljubavnog para, koja su upisana na spomen-ploči na Matejuški, ili pak

saznati koliko sati pokazuje neobična stara gradska ura. Svaki uspješno riješeni izazov otključavao je novi trag koji ih je vodio na sljedeću lokaciju. Na taj su način učenici napravili dobar đir po Splitu: od Hrvatskog narodnog kazališta i Grgura Ninskog, kroz Dioklecijanovu palaču, preko Narodnog trga i Rive sve do Prokurativa, Matejuške i Zapadne obale. Osim što su obišli ključne lokacije, učenici su imali priliku saznati brojne zanimljive činjenice o gradu Splitu, njegovoj povijesti i sadašnjosti.

Grad je tekst koji čitamo nogama dok hodamo; svaka ulica je rečenica, svaki trg novi odlomak povijesti koji se miješa s našom sadašnjosti.

Orhan Pamuk,
Crna knjiga

Grad je poput goleme kutije s igračkama koju je netko ostavio otvorenu na suncu. Svaka ulica je nova ladica, svako dvorište skrivena tajna.

Ray Bradbury,
Maslačkovo vino

Posljednja stanica bila je Zapadna obala gdje su učenike ponovno dočekale voditeljice radionice. Uz čestitke i prepričavanje anegdota koje su se dogodile putem, kao i zanimljivih otkrića jednih o drugima, svi su zajedno krenuli prema Sustipanu gdje ih je čekalo njihovo blago – hrana, piće i nastavak druženja. Tako je ova radionica završila u prepoznatljivom splitskom duhu – laganom šetnjom uz zvukove mora i zalazak sunca, smijehom i dobrom ćakulom uz ukusnu spizu!

POVEŽI SE NA PRAVI NAČIN

Prilog pripremila: **Emili Staničić**

Nekada je komunikacija značila sjediti na kavi satima, pisati pisma koja putuju danima ili čekati u redu ispred javne govornice. Danas, dok sjedite u svojoj domskoj sobi, vjerojatno ste u kontaktu s deset ljudi istovremeno, a da niste izustili ni jednu riječ. Živimo u eri hiperpovezanosti, ali jesmo li doista povezaniji nego prije?

TRANSFORMACIJA RAZMJENE INFORMACIJA

U posljednjih desetak godina način na koji razmjenjujemo informacije doživio je najveću transformaciju u povijesti čovječanstva. Prema istraživanjima, preko 95 % mladih koristi pametne telefone kao primarni alat za komunikaciju. No, zanimljivo je da se "telefon" sve manje koristi za – telefoniranje. Asinkrona komunikacija (poruke, glasovne bilješke, komentari) postala je standard. Razlog? Kontrola. Poruka nam omogućuje da uredimo svoje misli i odgovorimo onda kada se osjećamo "spremnima". No, gubimo li pritom spontanost? Istraživanja sugeriraju da bježanjem od razgovora uživo gubimo sposobnost empatije jer u digitalnom svijetu ne vidimo odmah reakciju, tugu ili osmijeh na licu sugovornika.

Možda se čini čudnim, ali istraživanje Cigna Group pokazalo je da su pripadnici Generacije Z, usprkos najvećoj digitalnoj povezanosti, "najusamljenija generacija". U sadašnjici je to posebno vidljivo. Možete biti okruženi cimerima ili prijateljima,

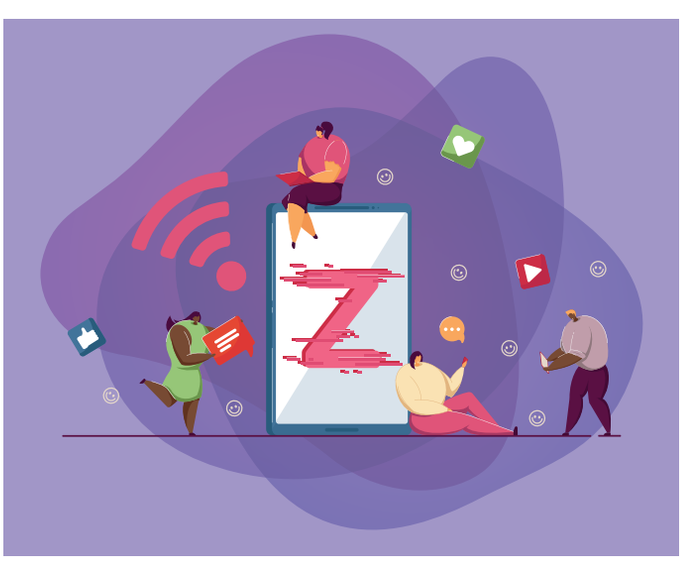

ali ako svatko gleda u svoj ekran, vi ste zapravo u paralelnim svjetovima, ne komunicirate i ne dijelite svakidašnja događanja i probleme međusobno. Digitalna komunikacija često pati od tzv. "kontekstualnog kolapsa". Kada nekome pošaljete poruku "Dobro sam.", on ne čuje vaš ton glasa niti vidi vaše držanje. Bez tih 70-90 % neverbalnih znakova, nesporazumi postaju pravilo, a ne iznimka. Preko poruka ne dopuštamo drugima da shvate kako se zapravo osjećamo.

UTJECAJ DRUŠTVENIH MREŽA I "FEAR OF MISSING OUT"

Komunikacija danas nije samo razmjena informacija, ona je i nekakva gluma. Objavljivanjem "storyja" mi komuniciramo svoju idealnu verziju. Platforme poput Instagrama i TikToka imaju snažan utjecaj na mentalno zdravlje jer stvaraju nerealna očekivanja. Društvene mreže nam prikazuju savršenu verziju svega oko nas, a to stvara velik utjecaj na svih i navodi nas u razočarenje nakon spoznaje o realnosti života. U domu se to očituje kroz stalnu potrebu da budemo "u toku". Ako se u grupi na WhatsAppu dogodi interna šala dok ste vi spavali ili učili, osjećate se isključeno. Taj strah od propuštanja (FOMO) tjera nas da stalno provjeravamo obavijesti što narušava koncentraciju i duboke razgovore koji su temelj pravog prijateljstva.

ŠTO DONOSI BUDUĆNOST?

Budućnost je isprepletena. Ne smijemo biti isključivo kritični. Digitalna komunikacija nam je omogućila da ostanemo povezani s obitelji kod kuće, da pronađemo zajednice istomišljenika i da brže nego ikad širimo važne ideje. Ključ nije u odbacivanju tehnologije već u njenoj pravilnoj upotrebi. Znanstvenici s Harvarda u svojoj su studiji o sreći (koja traje preko 80 godina!) zaključili da su kvalitetni odnosi najvažniji faktor za dug i sretan život. Ti odnosi se grade tijekom stvarnog vremena – kroz zajedničko učenje u domskoj blagovaonici, kroz sport ili jednostavno sjedenje na hodniku i pričanje o svemu i ničemu.

Današnja komunikacija je moćan alat, ali i vještina koju treba vježbati. Sljedeći put kada budete s prijateljima na kavi ili u domskoj sobi, pokušajte ostaviti mobitele na pola sata. Primijetit ćete kako razgovor postaje dublji, smijeh glasniji, a povezanost stvarnija.

"Poruka koja je poslana nije uvijek poruka koja je primljena."

Virginia Satir

MOST SURADNJE SPLITA I MARIBORA

Kao odgojno-obrazovni djelatnici Učeničkog doma Split odazvali smo se pozivu iz Dijaškog doma Drava iz Maribora s kojim već niz godina surađujemo u E-twinning projektu „Nevera iz Kvarnera". Na stručni susret u Maribor putovali su ravnatelj Mladen Kamenjarin, stručna suradnica Marina Rančić, odgajatelji Silvija Katavić, Antea Marunica, Ivica Škorić i Željana Puizina te zdravstvena voditeljica Marina Mateljak. Predstavnici Dijaškog doma Drava bili su ravnatelj Uroš Murko te odgajateljice Bojana Kimovec i Kirka Rojko.

Prilog pripremila: **Silvija Katavić, prof.**

PETAK, 20. 2. 2026.

Kolege Dijaškog doma Drava priredili su toplu dobrodošlicu. Ravnatelj je otvorio susret uz pozdravni govor te smo nastavili druženje.

SUBOTA, 21. 2. 2026.

Razgovarali smo o specifičnostima odgojno-obrazovnog rada u učeničkim domovima, izazovima suvremenog odgoja digitalnih generacija u kojima ključni izazovi uključuju rizike socijalne izolacije, ugroženost mentalnog zdravlja i slično. Razmijenili smo primjere dobre prakse u odgojno-obrazovnom radu, upoznali i usporedili prostorne i organizacijske standarde, programe neposrednog odgojno-obrazovnog rada te utvrdili visoku razinu sličnosti. Razlike u sustavima odnose se na broj učenika u odgojnim skupinama i normu neposrednog rada odgajatelja. Vidljive su nadalje razlike i u cijenama smještaja i prehrane što svakako utječe i na standard učeničkih domova.

Dijaški dom Drava aktivan je u Erasmus programima. Tijekom ljetnih mjeseci radi kao hostel, što nam je također zajedničko. Učenički domovi Slovenije okupljeni su u krovnu udrugu Skupnost dijaških domov Slovenije, a učenički domovi u Hrvatskoj u Udrugu učeničkih domova Republike Hrvatske.

Učenički domovi Slovenije također imaju sustav napredovanja odgojno-obrazovnih radnika vrlo sličan hrvatskom. Nakon razmjene mišljenja o stručnim temama domaćini su upriličili posjet Astronomskom centru Noordung u Vitanju. Centar je nazvan prema slovenskom inženjeru za raketnu tehnologiju i pioniru astronautike Hermanu Potočniku, poznatom pod pseudonimom Noordung. Upoznali smo vizionare svemirskih putovanja, svemirske tehnologije i doslovno zaronili u priču o Svemiru. Isprobali smo simulator leta – virtualno smo se vinuli iznad slovenskog krajolika i iskusili kako je biti pilot. Doživjeli smo i ulogu astronauta u Međunarodnoj svemirskoj postaji, prošetali kroz sve njene prostorije. Odvažniji su isprobali i Baranyjevu

stolicu, dijagnostičku metodu za proučavanje centra ravnoteže. Nakon toga posjetili smo Celje, povijesno središte Celjskih grofova i upoznali kulturnu baštinu grada. Nastavili smo druženje uz prezentaciju gastronomske baštine Prekmurja.

NEDJELJA, 22. 2. 2026.

Razgovarali smo o programima izbornih aktivnosti u kojima smo također ustanovili sličnosti. Dijaški dom Drava ističe se bogatom infrastrukturom za izborne aktivnosti, kako za sportske tako i kulturne: sportska dvorana, vanjsko igralište, fitness, streljana, stolni tenis, prostorija za likovno stvaralaštvo, dobro opremljen glazbeni studio, soba za druženje (biljar, pikado, stolni nogomet i stolni hokej). Sudjeluju na Domijadi koja ima više revijalni i integracijski karakter, za razliku od Republike Hrvatske u kojoj Domijada ima natjecateljski karakter.

Nakon razmjene mišljenja i ideja domaćini su upriličili daljnje upoznavanje Prekmurja, specifičnog po multikulturalnosti i gastronomiji, posebno po prekmurskoj gibanici.

Ovaj specijalitet imali smo priliku upoznati kod obitelji Bertalanič iz Ropoče, koja nas je vrlo ljubazno pozvala i primila u obiteljskoj kući na svojem imanju. Jedan član obitelji bio je u domu prije 15 godina, a druga članica iste obitelji je sada u domu. Tako su nam kolege predstavili i primjer pozitivne prakse i odlične suradnje s obiteljima. Posjetili smo i Krajinski park Goričko, renesansni dvorac Grad koji nam je približio život stanovnika tog kraja i zanate kojima se bave i danas.

PONEDJELJAK, 23. 2. 2026.

Nakon evaluacije stručnog susreta upoznali smo kulturnu baštinu Maribora. Posjetili smo Mariborsku katedralu, povijesnu jezgru – glavni trg, baroknu vijećnicu te Kuću Stare trte, najstarije loze na svijetu.

UTORAK, 24. 2. 2026.

Oprostili smo se s domaćinima i pozvali ih na uzvratni posjet Učeničkom domu Split. Našim domaćinima dugujemo najiskreniju zahvalnost na iznimnom gostoprimstvu tijekom posjeta. Ovaj susret potvrdio je važnost međunarodne suradnje i razmjene iskustava. Zaključci naših stručnih razgovora dobar su temelj za neke nove, konkretne projekte. Razmjena znanja, iskustava i ideja je neprocjenjiv doprinos podizanju kvalitete našeg odgojno-obrazovnog rada i života naših učenika. Nadamo se da će kolege prihvatiti poziv za uzvratni posjet Splitu kako bismo mogli uzvratili gostoprimstvo odgajateljima i učenicima Dijaškog doma Drava. Tako ćemo nastaviti graditi most suradnje između naše dvije ustanove.

Katarina Žuvela - Bijela simfonija (fotografija)

Katarina Žuvela - Piknik na oštrici (fotografija)

SREĆA JE U SITNICAMA

Svi uvijek mislimo da je sreća nešto veliko, nešto samo naše, nešto zbog čega bi drugi trebali biti ljubomorni. I onda, kada više nema toliko uzbudljivih situacija ili događaja, svima je dosadno i budu nesretni. Sretni smo samo kada su nam misli zaokupljene . Tako sam radila i ja; i bila sam stalno nesretna. Ali shvatila sam da je život jako lijep, a mi svi ganjamo tako nepotrebne i promjenjive stvari. Počela sam primjećivati sve. Gledala sam kako se u proljeće visibabe ljuljaju na jutarnjem povjetarcu, a kapljice rose klize i padaju s njih. Cvrkut i pjesma ptica uvijek bi me oraspoložili i iz njih se razvijao prekrasan osjećaj nostalgije. U ljeto sam rano ujutro gledala kako sunce izlazi dok još nije toliko vruće; sjedala vani i uživala u pogledu. Sve bi bilo tako mirno, dok bi svi spavali, a cvrčci neumorno pjevali. U jesen promatram kako lišće mijenja boje i sve je u nijansama narančastog. Taj jesenji ugođaj je nenadmašiv i stvarno savršen za idealizirati. Zimi gledam vatru kako gori u ognju i uživam u njenoj toplini uz čaj. Stvarno u svemu ima toliko ljepote samo smo nekad nesposobni primijetiti je. Generalno, mislim da nismo dovoljno zahvalni na svemu što imamo. Počela sam pamtiti sve takve sitnice koje bi me usrećile. Lijep zalazak sunca, vjetar kako lagano ljulja maslinu, zrake sunca koje obasjavaju prostoriju na najljepši način, ...

Od onog silnog ganjanja za uzbudljivim, napokon sam shvatila da to nije cilj. Nekad najbitnije stvari stvarno jesu u onome što skoro ni ne primijetimo. Zato sam si počela ne dopuštat da mi ikad bude dosadno. Ispunila bih si vrijeme tako da ne budem toliko na mobitelu. Otišla bih se prošetati i družiti se s obitelji, a kada su lošiji dani, promatram kišu kako pada ili uživam u grmljavini dok pijem kavu. A inače vrijeme iskorištavam tako što slušam glazbu i čitam svoju najdražu knjigu ili učim.

Međutim, život je svima ponekad turbulentan i kaotičan i stvari se konstantno mijenjaju. Pa makar ta promjena bila i loša trebamo znati naći pozitivne strane u svakoj situaciji. Biti pozitivan ne znači da nemaš negativnih misli ili stvari u životu, nego da biraš da one ne oblikuju tvoju realnost. Također biti sretan ne znači ignorirati realnost, nego znati da i nakon teških dana dolaze bolji i da se treba suočiti sa svojim problemima. Ako ignoriramo svoje probleme i ne želimo razmišljati o njima, nakupit će se i bit ćemo nesretni. Trebali bismo biti otvoreniji s ljudima i ako nas nešto muči pričati o tome s nekim kome vjerujemo. Također, trebali bismo bolje kontrolirati na primjer što gledamo na internetu ili kako se šalimo. Jer ako smo stalno okruženi negativom počet ćemo tako i razmišljati. Zato je najbolje biti vani i uživati u prirodi, družiti se s prijateljima i obitelji, ali i sami sa sobom. Jer na kraju, sami sa sobom provodimo najviše vremena. Ljudi koji cijelo vrijeme gunđaju su najčešće nezadovoljni sami sa sobom. Ja pronalazim sreću u svemu što me okružuje i to je promijenilo moj život neizmjerno na bolje. A jeste li se vi ikad zapitali o sebi i kako vi provodite vrijeme? Trčite li za krivim stvarima i zanemarujete li one bitne? Cijenite li dovoljno ono što imate i ljude na koje se možete osloniti? Mislim da bismo se svi trebali to priupitati.

Lucija Bratoš

ASKA

Zorom ću tvoje tragove da ispratim
da operem sa sebe svaki tvoj trag,
iz sobe neću godinama da izlazim
neće mi trebati ni dah

I neću ti ništa za zlo uzeti, ali ću opet pamtiti sve
opraštam ti, al' ništa ne zaboravljam, ne,
i doći će ti karma, o sne svaku noć lupati
hiljadu ćeš tableta bez kapi vode gutati

Jer nisam ja lud, neću biti onaj što ti laska
ako ćeš biti moj vuk, ja bit ću tvoja Aska
i znati kako da te smetem, da s pravog puta skreneš
čujem te, čujem, kako o zidove grebeš

Čekaju te oni, iza vrata su tu i čekaju
Šta ti sad bi? Zašto ti koljena klecaju?
I molit ćeš da ti oprostim baš sve
ja opraštam ti, al' ništa ne zaboravljam, ne

Jer nisam ja lud, neću biti onaj što ti laska
ako ćeš biti moj vuk, ja bit ću tvoja Aska
i znati kako da te smetem, da s pravom puta skreneš
ja čujem te, čujem, kako o zidove grebeš

Miro Čepo

Mateo Lučić - Gospodar trga (fotografija)

Mateo Lučić - Žuljevi i sol (fotografija)

Laura Delić - Djeca modernog doba (olovka)

Jana Pokrovac - La secret des cerises (akrilne boje)

SUZE ZA PLAKANJE

Znam da bih i ovog puta pao na tvoj pogled
zato ću gledati u stranu
i na srcu barem pokušati
da izliječim tu ranu

Jer neće mi pomoći
ovog puta ni bajanje
džabe na moje ruke padaju
suze za plakanje

I otići ću ja, prvi put ću biti onaj koji ostavlja
onaj što te bez pozdrava pozdravlja

Zašto sad vrištiš? Zašto nećeš reći ni riječ?
Mi bez i jednog dodira opet vodimo meč,
i lagao bih te al' ovaj put iskreno ću ti reć
da more mojih suza zbog tebe neće teć

Već zbog mene, ja sam za sve kriv,
što sam ostao kad sam imao priliku da ne budem živ?

I samo za kraj, obriši suze jer ja ih imam na bacanje
na tebe će kletvom preći
te moje suze za plakanje

Miro Čepo

"i gledam more
gdje se k meni penje
i dobrojutro kažem more zlato
i dobrojutro more more kaže
i zagrli me more oko vrata"

Josip Pupačić:

DUBOKO TRAGANJE ZA SMISLOM

Poznati hrvatski pjesnik, povjesničar i književni kritičar čije ime krasi ovaj naslov rodio se 1928. godine u malom mjestu Slime kod Omiša. Nakon završene klasične gimnazije u Splitu, školuje se na studiju književnosti u Zagrebu. Svoj život nastavlja kao predavač i lektor hrvatskog jezika na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, ali i raznim sveučilištima diljem Europe. Zauzimao se za ravnopravan položaj hrvatskog jezika, kako u bivšoj državi tako i šire. Od rane dobi bavi se pjesništvom i spada među najcjenjenije suvremene hrvatske pjesnike.

Teme njegovih pjesama inspirirane su prirodnim krajolicima, obiteljskim sudbinama i težnjama za beskrajnim. Njegovo pjesništvo najsnažnije je obilježila tragična smrt trojice braće kojima je posvetio jednu od najpoznatijih naših pjesama *Tri moja brata*. Pupačić u svojim pjesmama propituje smisao postojanja i opstanka. Teme su mu gubitak nade i razočaranje u nepravde koje doživljava u svijetu. Sjećanje na djetinjstvo dovodi ga i do prirodne tematike. U pjesmama opisuje svoj zavičaj i beskrajnost kao što je, njemu blisko, more.

Njegove najpoznatije zbirke pjesama su: *Mladići*, *Ustoličenje*, *Kiše pjevaju nad jablanima*, *Cvijet izvan sebe i Oporuka*. Nakon pjesničke kulminacije zbirkom pjesama *Moj križ svejedno gori*, pogiba sa suprugom i kćeri u zrakoplovnoj nesreći koja se dogodila na Krku 1971. godine. U Slimenu kod Omiša jednom godišnje održavaju se *Dani Josipa Pupačića*, a u Podstrani pokraj Splita kulturno-umjetnička manifestacija *Dobrojutro more* koja slavi umjetnost i književnost našeg podneblja.

Naši učenici Marin Dominović i Duje Crnčić nedavno su snimili dokumentarni film o Josipu Pupačiću prateći lokalitete njegovog života i stvaralaštva u Slimenu. Film će predstaviti na ovogodišnjoj Domijadi. Cilj njihovog rada je inspirirati druge životom i djelom ovog pjesnika.

Prilog pripremio: **Bože Vukas**